

Belföldi hírek

bb. 1. az év első felében 1,190.000 magyar turista járt külföldön - a központi statisztikai hivatal idegenforgalmi gyorsmérlege

ikg/tr/rj ie la

1975. július 25.

az év első felében kétfélmillió 673 ezer külföldi járt hazánkban, hét százalékkal több, mint egy évvel korábban - tűnik ki a központi statisztikai hivatal most összesített idegenforgalmi gyorsmérlegéből. növekedett a kiutazók száma is, 1975. január 1-től június végéig 1,190 000 magyar állampolgár járt külföldön, öt százalékkal több, mint 1974 első félévében.

a hazánkba látogató külföldiek közül 2,258.000-en a szocialista országokból érkeztek, - ez hét százalékos növekedést jelent - a nem szocialista országokból 415 000-en lépték át magyarországi határát, néhány ezerrel kevesebben, mint az elmúlt év első felében. legtöbben csehszlovákiából utaztak hazánkba, több mint egymillióan, amíg második helyen a jugoszlávok állnak, ahonnan 556 000-en jöttek. a kiutazók legnagyobb számában ugyancsak csehszlovákiát választották uticélul, - mintegy 490 ezren, azaz 40 százalékkal többen, mint 1974. első felében. ugrásszerűen megnőtt a lengyelországba utazók száma is, 280 000 magyar turista töltött ott hosszabb-rövidebb időt, 62 százalékkal több, mint az elmúlt év azonos időszakában. a tőkés országok közül ausztriába utaztak legtöbben, mintegy 32.000-en.

/folyt.köv./

- 1 -

g

bb. 1. / az év első felében... 1. folyt./rj

érdekes képet ad az utazási eszközök arányának vizsgálata. kiderül belőle ugyanis, hogy a forgalom mindinkább a közutakon bonyolódik, fél év alatt 1 millió 814 ezren különböző gépjárművel utaztak be országunkba, tehát tíz és fél százalékkal többen választották a személyautót vagy autóbust az utazáshoz, mint tavaly, vasuton pedig 646. 000-en érkeztek hazánkba, öt százalékkal kevesebben, mint az elmúlt év hasonló időszakában. 1974 első félévéhez viszonyítva néhány százalékkal emelkedett a hajóval s repülőgéppel utazók száma is. ugyanakkor a magyar turisták közül 760 000-en keltek utra autóval, vagy autóbusszal, 6 százalékkal többen, mint egy évvel korábban, vonaton pedig 290 ezren utaztak, körülbelül annyian, mint a tavalyi év első felében.

a hazánkba látogató külföldiek közül továbbra is legtöbben a főváros és a balaton iránt érdeklődnek, ezután sorrendben a dunakanyar, a mátra és a mecsek kirándulóhelyei következnek. örvendetes, hogy egyéb tájak is mindinkább bekapcsolódnak az idegenforgalom vérkeringésébe, most először mintegy hatszázezren látogattak a felsorolásban nem szereplő egyéb hazai tájakra. /mti/

--

bb. 2. újabb 500 szakmunkás kezdheti meg egyetemi-főiskolai tanulmányait

i/szó/rj -cz

1975. július 25.

nagy jelentőségű művelődéspolitikai s egyben társadalompolitikai intézkedés született két esztendővel ezelőtt, amely lehetővé tette, hogy érettségivel nem rendelkező, fiatal szakmunkások egyetemre, főiskolára kerülhessenek. akkor 200 fiatalal indították meg azokat az előkészítő tanfolyamokat, amelyekeken együttes erővel pótolták a felsőfoku tanulmányokra előkészítő ismereteket. az azóta eltelt időszakban a 200 hajdani jelöltből 160 megkezdte egyetemi-főiskolai tanulmányait, sőt a jelenlegi tanévben már az első évfolyamot is befejezték - sikerrel. mindössze négyen hagyták abba közülük tanulmányaikat.

a szakmunkások előkészítő tanfolyamának kedvező tapasztalatai alapján a minisztertanács időközben megfelelő határozatában intézkedett a továbbtanulás eme rendszerének kiszélesítése és fejlesztése érdekében. növelték például a heti konzultációk számát, s az eddigi egy nap helyett, az igényeknek megfelelően egy-két napot foglalkoznak a felkészítésben a fiatalokkal. tovább tart az ugynevezett intenzív előkészítés időtartama is - a korábbi két hónap helyett most már három hónapig tanulnak bentlakásos formában.

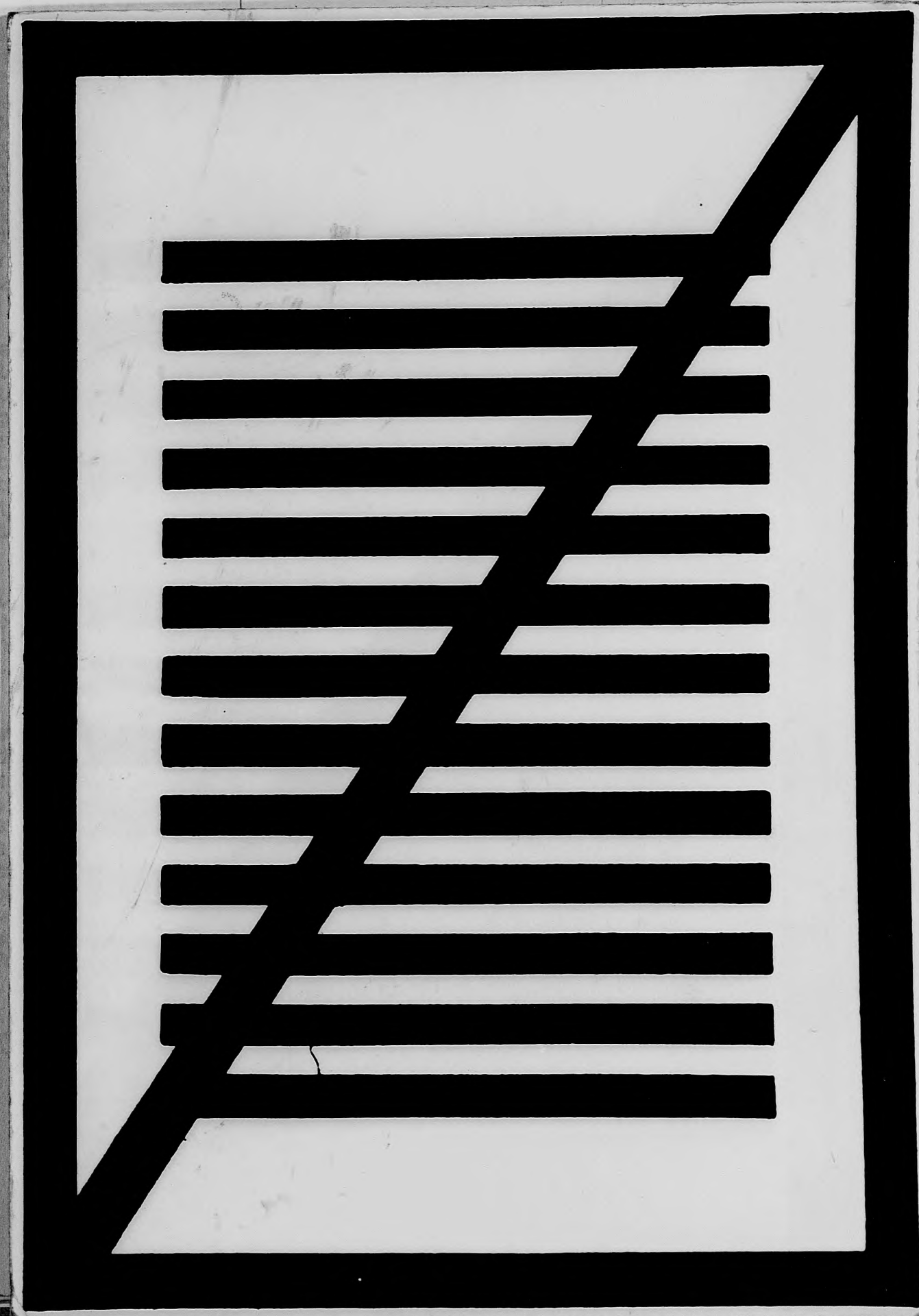
/folyt.köv./

- 2 -

g

F!
Kia'y

3. old.

F!

Kia'y

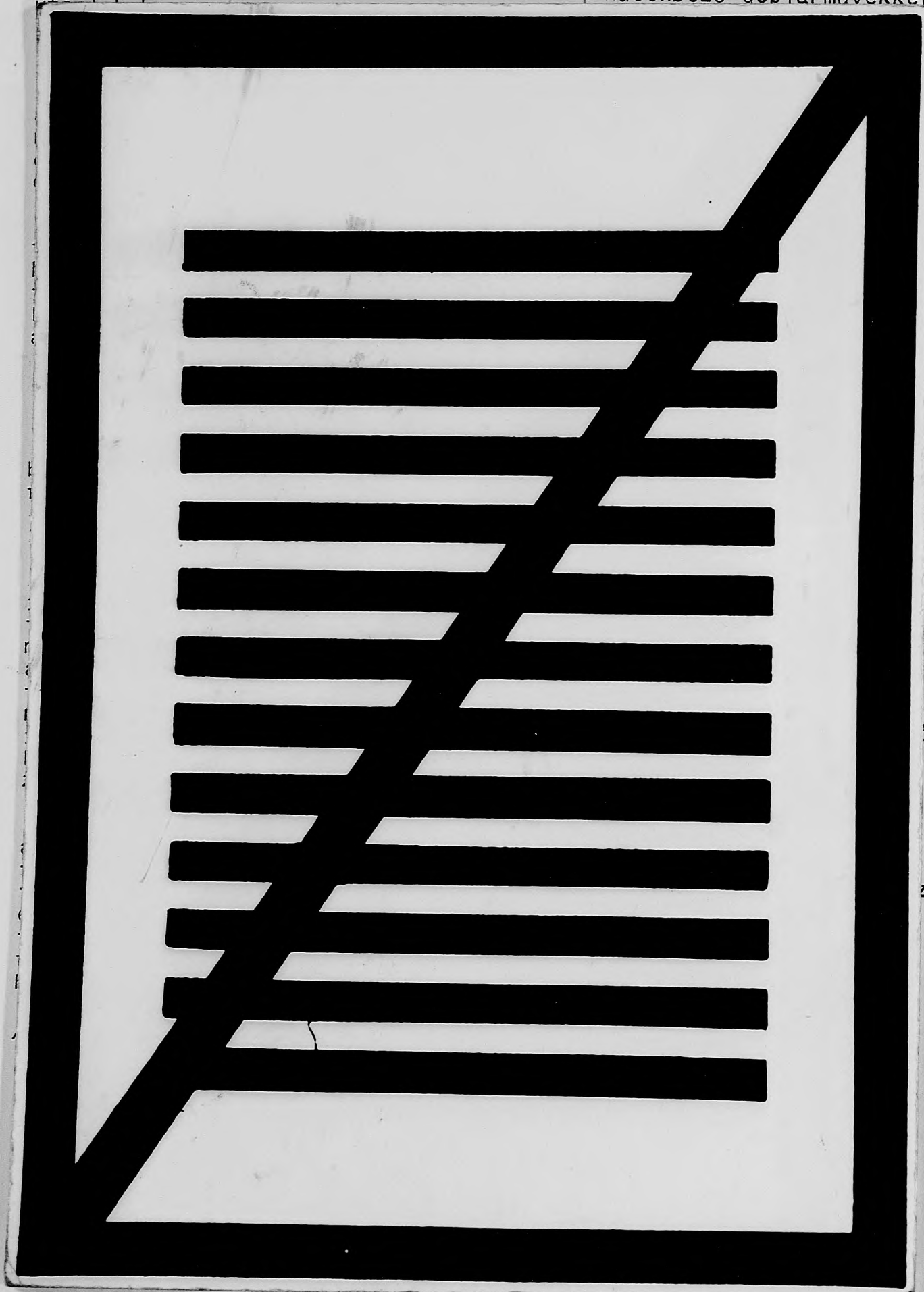
bb. 1. / az év

érdekes képe
kiderül belőle
nyolodik, fél-é

3. old.

/rj

arányának vizsgálata.
Indinkább a közutakon bo-
különböző gépiárművekkel

3-
3-
3-
3-

bb 3. beethoven hangversenyek, zenekari esték, térzene

i me/be hi bzs -cz

1975. július 25.

a hét végén több szabadtéri hangversenyt hallgathatnak a zenekedvelők. martonvásáron szombaton este beethoven hangversenyt ad a magyar állami hangverseny zenekar. a halászbástyán szombaton zenekari est lesz a postás szimfonikus zenekar közreműködésével, vasárnap délelőtt pedig térzene. a benzúrterben vasárnap este bach zeneművek és beethoven ii. szimfóniája szerepel a műsoron. a zrinyi miklós katonai akadémia szimfonikus zenekara erkel ferenc, kodály zoltán, farkas ferenc, h. berlioz műveit tolmácsolja vasárnap délután az országos hadtörténeti múzeum udvarán. hétfőn este a zenélőudvarban beethoven szonáták, a vajdahunyad várában híres szimfóniák hangzanak el. /mti/

--

bb 4. augusztus 4-13. között rendezik meg ötödször az egri nyári egyetemet

vid/fm bzs -cz

1975. július 25.

az idén rendezik meg ötödször egerben augusztus 4-13. között a műemlékvédelem kérdéseivel foglalkozó nyári egyetemet.

az egri nyári egyetem intézőbizottsága értékelte az eltelt fél évtized tapasztalatait, és azok figyelembevételével szervezte meg az idei programot. a résztvevők vizsgálják a műemlékvédelem, valamint a kapcsolódó társadalmi tevékenységek viszonyát. előadásokat tartanak arról, hogyan függ össze a műemlékvédelem a közművelődéssel, az idegenforgalommal, számbaveszik a műemlékvédelem nemzetközi tapasztalatait. előadás hangzik el „a műemlékvédelem és az ifjúság”, címmel. szó esik a műemlékvédelmi szakemberek képzéséről is. a program több témában kapcsolódik hazánk felszabadulásának harmincadik évfordulójához.

az egri nyári egyetemen egyidőben rendezik meg egerben - augusztus 5-7. között - a műemléki albizottságok vezetőinek nyolcadik országos értekezletét. ilyen módon mindazok bekapcsolódnak a nyári egyetem munkájába, akik hazánkban hivatás-szerűen foglalkoznak a műemlékvédelemmel.

az egri nyári egyetemre több mint tíz országból jelentkeztek résztvevők. /mti/

--
- 4 -

g

bb5. tévéjáték gorkij kisregényéből, csokonai tempefői című drámájából

i nn/be hi bzs -cz

1975. július 25.

a közeljövőben a magyar és a világirodalom számos ismert művével találkozhatunk a képernyőn. láthatjuk csokonai vitéz mihály tempefői című drámájának litványi károly által készített adaptációját. az iskolai színmű és a bécsi színjáték modorában megírt szatirikus alkotást csokonai megzenésített verseivel zenés vígjátékként kívánják bemutatni zsuzs éva rendezésében. a főbb szereplők: haumann péter, egri istván, koncz gábor, zenthe ferenc, gyenge árpád, kalocsai miklós, venczel vera. páskándi géza tornyot választok című tévéjátékában apáczai csere jános életének azt a mozzanatát ragadja ki, amikor a külhonból hazatért gondolkodót és népszerűt azzal vádolják meg, hogy az angol forradalommal szimpatizál. a rendező mihályfi imre, a főbb szerepeket oszter sándorra, márkus lászlóra, szilágyi tiborra, madaras józsefre, zách jánosra bízta.

hubay miklós párkák című tévéjátékának latin-amerika a színhelye. témája: hogyan szövődnek össze egyéni sorsok politikai mozgalmakkal egy olyan államban, ahol az embereket legelembb szabadságjogaiktól is megfosztják? a drámát szőnyi g. sándor rendezi, koncz gáborral, tordai terivel, sunyovszky szilviával a főszerepekben. sipkay barna nincs többé férfi című játéka derűs hangulatu történet a mai fiatalokról. ebben többek között szakácsi sándor, borbás gabi, kenderessy tiber, tábori nóra, egri istván, benkóczy zoltán és patkós írma vállalt szerepet.

maxim gorkij az áruló című kisregényében az árulás lélektanáról ad mesteri elemzést a dömölky jános rendezésében elkészült tévéfilm. a főbb szereplők: szilágyi tiber, horesnyi lászló, maros gábor, horváth sándor, szirtes ádám, latinovits zoltán, madaras józsef.

ugyancsak láthatjuk - málnay levante rendezésében - wodehouse „forduljon psmithhez”, című tévéjátékát, amely vídám történet egy „mindenre képes”, vállalkozó szellemű fiatalemberről. a főszereplők: piros ildikó és huszti péter. láthatjuk még a molliere duda gyuri című komédiája nyomán készült tévéjátékot is. ez a híres 1942-es bemutatót idézi fel szász péter rendezésében, amikor kommunista művészek tolmácsolták a mű magyarított változatát. az akkor tüntetés erejével ható előadás tévé változata az akcióban résztvevő művészeket - gobbi hildát, major tamást, hont ferencet és másokat - is megszólaltatja, s fiatal színészekkel kísértli meg felidézni az emlékezetes produkció hangulatát. /mti/

--
- 5 -

g

bb. 6. befejezéshez közeledik a nemzeti galéria költözködése

i/me/zsu/rj hi -cz

1975. július 25.

a magyar nemzeti galéria gyűjteményének nagy részét átköltöztették a budavári palotába. ezekben a napokban a tanulmányi raktár anyagát, a jövő héten a régi magyar művészeti alkotásokat szállítják. a kossuth lajos téri épületben csupán a xix. századi festészet állandó kiállítása marad, mindaddig, amíg az új otthonban is kedvező feltételeket teremtenek a nagy értékű művek számára. addig itt tekinthetők meg munkácsy, szinyei-merse és más neves művészek alkotásai. a nemzeti galéria többi kiállítását előreláthatóan őstől látogathatja újra a közönség.

/mti/

--

bb. 7. zenei könyvtár nyiregyházán

vid/rj fm -cz

1975. július 25.

a nyiregyházán rövidesen átadásra kerülő új megyei könyvtárban zenei könyvtárat is létesítenek. a külön erre a célra berendezett teremben öt lemezjátszó, négy magnetofon, tíz lehallgató fülke, továbbá szakkönyvek, szakfolyóiratok, partitúrák állnak az érdeklődők rendelkezésére.

/mti/

--

bb. 8. „szabadtéri tornaterem”, a strandokon - csúcsgyörgy a hét közepén

i-don/rj hi -cz

1975. július 25.

érdekes megfigyelés: az utóbbi években a budapesti strandokat általában a hét közepén keresik föl többen, a fürdőhelyek szombaton és vasárnap átlagos forgalmat bonyolítanak le. kivétel a „kánikulai”, vasárnap - évente 8-10 pihenőnap -, amikor a fővárosiak programjában első helyen a strandolás szerepel.

/folyt.köv./

- 6 -

g

bb. 8. / „szabadtéri... 1. folyt./rj

a fővárosi fürdőigazgatóság minden esztendőben szépíti, csinosítja a strandokat, hogy azok a szabad idő hasznos eltöltésének kulturált helyeivé váljanak. egyre több fürdőhelyen valószínűleg szabadtéri tornaterem várja a fővárosiakat. a palatinus területén lévő megnagyobbított sportpálya hamar népszerűvé vált. viszont kevésbé közismertek az ugynevezett zöldövezeti - a peremvárosrészekben levő - strandok ilyenfajta lehetőségei, szolgáltatásai. a xx. kerületi strand például - ahol egyébként hullámedence is van - ideális hely a különböző sportok gyakorlására. a „hazaiak”, a pesterszébeti gyerekek és felnőttek már fölfedezték: naponta 1000-1500-an látogatják. a felnőttek nyújtón, korláton, gyűrűn próbálhatják ki ügyességüket. a tizenéveseknek futballpályát építettek. a zöld gyepen több ping-pong- és sakkasztal is található. a legkisebbek részére homokozót létesítettek és hintákat, mászóházakat helyeztek el. a fővárosi fürdőigazgatóság tervei szerint a többi strandon is folyamatosan ilyen szabadtéri tornatermet létesítenek.

a strandok forgalmában az idei június - az esős, kedvezőtlen időjárás ellenére - sikeres volt. az összesített adatok szerint a budapesti fürdőhelyek több mint 800 ezer vendéget fogadtak, kétszer annyit, mint 1974 júniusában. a leglátogatottabb strandok között szerepel - a palatinus mellett - a szabadság és a széchenyi-fürdő. az utóbbiak medencéiben csaknem 315 ezren fürödtek. a zöldterületi strandok szintén nagy forgalmat bonyolítottak le, jóllehet ezek kihasználtsága korántsem teljes.

a fürdőigazgatóság nyolc gyógyfürdőjét júniusban több mint 250 ezer, a tisztasági fürdőket pedig 12 ezer vendég kereste föl.

/mti/

--

bb. 9. növekvő érdeklődés az ismeretterjesztés iránt - a tit budapesti féléves gyorsmérlege

i/ni/tr/rj hi -cz

1975. július 25.

a tudományos ismeretterjesztő társulat budapesti szervezete számvetést készített az első félév ismeretterjesztési tevékenységéről. mint kurcz györgy, a budapesti szervezet titkára elmondta az mti munkatársának, elsősorban a közművelődési párthatározat eredményeképpen, továbbá a felszabadulás 30. évfordulója, s az mszmp xi. kongresszusa alkalmából az előző évhez viszonyítva tovább növekedett az ismeretterjesztés iránti érdeklődés a fővárosban.

/folyt.köv./

- 7 -

g

bb. 9. / növekvő érdeklődés... 1. folyt./rj

fél év alatt a tit budapesti szervezetének rendezésében összesen 18.179 előadást tartottak 758 ezer hallgató részvételével. az előző év hasonló időszakával összevetve mintegy 15 százalékos a növekedés. jelentős az is, hogy a legnagyobb mértékben az ipari munkások körében fokozódott az ismeretterjesztés, s növekedett annak hatékonysága. 1974. első félévéhez viszonyítva 31 százalékos fejlődés észlelhető az üzemi ismeretterjesztésben. a fővárosi nagyüzemekben, gyárakban az első félévben csaknem 8.500 rendezvényt tartottak, több mint 336 000 érdeklődő részvételével.

különösen örvendetes, - állapították meg, hogy az üzemi ismeretterjesztés keretében tovább növekedett a munkásakadémiák előadásainak, a hallgatóinak száma is. tavaly az első félévben 1672 munkásakadémiai tanfolyamra, előadásra, stb. került sor, az idén több mint kétezret tartottak.

a tit budapesti szervezetének ismeretterjesztő munkájában különösen jelentős helyet foglalt el az idén az általános iskolai és gimnáziumi, üzemi, műszaki továbbképző tanfolyamok szervezése, rendezése. a növekedés itt is szembeszökő. az elmúlt év hasonló időszakához képest kétszeresére növekedett az ilyen jellegű rendezvények aránya. fontos - számokban is beszédes - növekedés következett be a különböző területeken végzett tudománynépszerűsítő munkában is. különösen a történelmi, irodalmi, magyar nyelvi, hadtudományi, fizikai és műszaki-technikai ismeretterjesztés témakörében növekedett az egyes előadások, illetve a hallgatóság száma. /mti/

--

bb. 10. helyreállították a szalafői pityerszert

vid/fm/rj -cz

1975. július 25.

vas megye jellegzetes tájegysége, az őrség onnan kapta nevét, hogy a honfoglaló magyarság erre a vidékre - amely addig szinte lakatlan, hatalmas erdőterület volt - őrállókat, határőröket telepített. a határőrvidéknek ez a része még a középkorban is a gyepűvonalhoz tartozott. az őrállók, mint a „király népei,, kiváltságokat élveztek, s ezért saját költségükön, saját fegyvereikkel védték a nyugati határt, de a 17. század derekán többszöri tiltakozásuk ellenére jobbágysorba kényszerítették őket.

/folyt.köv./

- 8 -

g

bb. 10. / helyreállították... 1. folyt./rj

az egykori őrállók a dombok tetején, erdei irtásokon alakították ki telephelyeiket kis csoportokban, amelyekből később az ugynevezett szerek jöttek létre. a szeres településeken ma is remek népi építészeti emlékek találhatók. az őrségi községek közül jelenleg a hét szerből álló szalafőn tanulmányozható legjobban az egykori életmód.

a népi építészeti értékek megmentése, megóvása érdekében a vas megyei muzeumok igazgatósága még 1970-ben megvásárolta szalafőn a tiz épületből - három lakóházból, egy kerített, egy emeletes, egy földszintes kástuból, egy istálló pajtából, két ólból és egy fagószinből - álló pityerszert. az épületek közül kiemelkedő jelentőségű az emeletes kástu, amely szin, présház, hombár, kamra, éléskamra egymagában. a kerített ház pedig a 18. században a rendkívüli mértékben megnövekedett szarvasmarha-export hatására alakult ki. a gazdák a ház körül épített udvaron teleltették ki félszilajon tartott állataikat, mivel a tolvajok és a farkasok ellen ez jó védelmet nyújtott.

a kerített ház és a kástu helyreállítását már évekkel ezelőtt, a többi épületét pedig most fejezték be. a pityerszer - ugyancsak eredeti tárgyakkal való berendezés után - muzeumi célt szolgál. /mti/

--

bb. 11. gépkocsiból loptak

i/bc/tr/rj hi -cz

1975. július 25.

megismerkedésük után pár nappal együttesen büncselekményt követett el hardai györgy 20 éves bonyhádi lakos és barnoki andrás 22 éves felsőpetényi lakos. budapesten a vi. kerületi szondy utcában éjszaka feltörték egy parkoló gépkocsit, s abból mágnetofont, kilométer-számlálót és hőfokmérőt vittek el. a megindult nyomozás során az elloptat ingóságokat lefoglalták és a tulajdonosnak visszaadták.

a központi kerületi bíróság hardai györgyöt nyolchónapi szabadságvesztésre, a büntetett előéletű barnoki andrást másfélévi szabadságvesztésre ítélte. barnokinak egyébként le kell töltenie a vele szemben korábban kiszabott, akkor végrehajtásában próbaidőre felfüggesztett négyhónapi szabadságvesztést is. /mti/

--

- 9 -

g

bb 12. területi vízügyi munkabizottságok a vízgazdálkodás hatékonyabb összehangolására

i sb/be gi ie la

1975. július 25.

a vízgazdálkodási egységet alkotó térségekben, a vízügyi igazgatóságok működési területén többféle szervezet, intézmény foglalkozik vízügyi munkálatokkal, a víz elosztásával, szolgáltatásával, felhasználásával, új vízgazdálkodási létesítmények építésével. az e területeken megvalósítandó vízgazdálkodási feladatok egységes és összehangolt végrehajtása, elsősorban a vízügyi létesítmények tervezése, építése és vízszolgáltatás koordinálása érdekében adott ki új rendelkezést az országos vízügyi hivatal elnöke arról, hogy minden vízügyi igazgatóság körzetében létre kell hozni az adott térségben működő vízügyi szervek rendszeres és folyamatos munkakapcsolatáról gondoskodó területi vízügyi munkabizottságot.

az új testület koordinálja a közös munkákat, s javaslatokat, ajánlásokat, összehangolt intézkedési terveket dolgoz ki a víztermelő és szolgáltató kapacitás felhasználására, a párhuzamos munkák megszüntetésére, a vízügyi szervek tevékenységének egyeztetésére, a kölcsönös segítséget igénylő feladatokra. a vízügyi szervek területi vezetői vesznek részt a munkabizottságban, amelynek elnöke a helyi vízügyi igazgatóság vezetője. a testület munkájában közreműködik a megyei, illetve a fővárosi tanács illetékes szakigazgatási szervezetének vezetője, a szolgáltatást végző tanácsai víz- és csatornamű, valamint fürdővállalat igazgatója, továbbá a vizitársulatok vezetői, a különböző ipari vállalatok és mezőgazdasági nagyüzemek képviselői is.

az országban 12 területi vízügyi munkabizottságot alakítanak. a szervezési munkálatokat már megkezdték, s még az idén létrehozzák az első területi vízügyi munkabizottságokat. /mti/

--

bb 13. holland burgonyák szártalanítása mándokon

vid.-fm gi -cz

1975. július 25.

a mándoki új élet termelőszövetkezetben már nagy hagyományai vannak a vetőburgonya-termelésnek. ez évben 150 hektáron termelnek vetőburgonyát, két holland fajtaival pedig kísérleteket végeznek. három-három hektáron alkalmazták a hazai fajtaénál jól bevált szártalanítási módszert. a gumókötődések után vegyszerrel perzseltek le a növény indáját, hogy a gumók ne nőjenek nagyra, emellett a szártalanítással elejét vették esetleges későbbi lombfertőzésnek is.

/folyt. köv./
7,55/gi

- 10 -

g1r9

bb 13. /holland burgonyák 1. folyt./gi

öt hektár területen kísérleteket végez a szövetkezet az egyik legközkedveltebb hazai fajta: a gülbaba felujítására, illetve termőképességének fokozására is. ezen a területen szakemberek irányításával többszöri szelekciót végeztek, eltávolították az összes satnya növényt, betegnek látszó töveket, míg végül csak az olyan teljesen egészséges bokrok maradtak meg, amelyek alatt legalább 20-20 gumót találtak. /mti/

--

bb 14. megszüntetik a környezeti ártalmak forrásait - komplex fejlesztési program a tiszamenti vegyiművekben

vid.-fm gi -cz

1975. július 25.

komplex környezetvédelmi program megvalósításán dolgoznak a tiszamenti vegyiművekben. a tizenkét termelő üzemmel működő vállalat évente nyolc-tízmillió köbméter szennyvizet, továbbá a különféle ártalmas kémiai anyagokat tartalmazó gázokból óránként 400 ezer köbmétert bocsát ki. a most folyó, mintegy százmillió forint értékű beruházásokkal mind a víz-, mind a levegő-szennyezési ártalmakat megszüntetik. felépül majd két nagyhatásfokú ugynevezett elnyelő torony, amelyek üzembe helyezésével a nemzetközi norma alá csökkentik a levegőbe jutó véggázok fluorit-tartalmát. a jövő év első felére elkészül a hatvanmillió forintos költséggel épülő központi ipari szennyvizeztisztító mű is.

az új környezetvédelmi beruházások elkészüléséig is számos belső műszaki intézkedést léptettek életbe. módosították például a rendkívül vízszennyező porfestéküzem gyártási technológiáját, megváltoztatták az alapanyag-felhasználást, s ezáltal jelentős vízszennyező gócot számoltak fel. a négy kénsavüzemben speciális svasszágmérőket szereltek fel, s állandóan ellenőrzik a vízbe kerülő savak mennyiségét. a pirit-alapu kénsavgyárban rövidesen új portalanítót helyeznek üzembe. a közeljövőben megkezdik a kénalapu kénsavüzem rekonstrukcióját, amelynek során új ködleválasztókkal felszerelt tornyok kerülnek beépítésre. ezzel megakadályozzák a gázos füstök levegőbe bocsátását. a vállalat a környezetvédelmi alapról mintegy 14 millió forint támogatást kap. jelentős eredmény az is, hogy a korábbi két-hárommillió forintos évi szennyvizeztisztítással szemben ma már a negyedmillió forintot sem éri el a kifizetésre kerülő összeg. /mti/

--

bb 15. a szántóföldi anyagmozgatás gépesítése - elkészült az emelve billenő kocsi első sorozata

vid.-fm gi -cz

1975. július 25.

a hódmezővásárhelyi mezőgazdasági gépgyártó vállalat kollektívája már sokféle speciális szállítóeszköz megtervezésével és gyártásával segítette elő a szántóföldi gabona-, zöldség- és gyümölcsstermesztés iparszerű megoldásának egyik feltételét, az anyagmozgatás gépesítését.

/folyt. köv./
8,05/gi

- 11 -

g1r9

bb 15. /a szántóföldi .. 1. folyt./gi

most - hogy az ismételten nehéz betakarítási munkákat jobban segítsék -, hat nap alatt elkészítették legújabb gyártmányuk, az ugynevezett emelve billenő pótkocsi ötven darabból álló első sorozatát. ez az egytengelyes, széles gumikerekekkel ellátott kocsi könnyedén mozog bármilyen nehezen járható, tehát homokos, vagy sáros, süppedős talajon. a szedőkombájn mellett haladva összegyűjti a gabonát, gyümölcsöt vagy más terményt, s kiviszi a tábla végére. ott különleges emelőszerkezetével csaknem három méter magasra felemeli saját rakodóterét, majd egész rakományát átönti a nagyobb, közúti szállítóeszközre. az újfajta billenőkocsi tehát csak a szántóföldön működik, s négy tonnányi terhet szállít. ennek a viszonylag kis mennyiségnek a közúti továbbítása nem kifizetődő. ezért alakították ki a hódgép-nél a földi nevű pótkocsit, amelyre 14 tonna, tehát másfél vagonnyi termény fér. ezt tölti meg a tábla szélén az újfajta emelve billenő kocsi, s így a két jármű „együtműködése”, rendkívül meggyorsítja az anyagmozgatást. a billenőkocsi első sorozatát szolnoki rizstermelő gazdaságoknak adták át. /mti/

--

bb 16. negyvenmillió forint támogatás a szolgáltatások bővítésére - a lakossági szolgáltatások fejlesztését vizsgálta a komárom megyei népi ellenőrzési bizottság

vid.-fm gi la

1975. július 25.

a komárom megyei tanács a negyedik ötéves tervben szolgáltatásfejlesztési alapot képzett, s több mint 40 millió forintot bocsátott azoknak a vállalatoknak, szervezeteknek a rendelkezésére, amelyek vállalkoztak e fontos ágazat bővítésére. az anyagi támogatást saját erőforrásaikkal együtt kizárólag a lakossági szolgáltatások fejlesztésére fordíthatták.

a tanács kérésére a megyei népi ellenőrzési bizottság megvizsgálta, hogyan használták fel az érdekelt vállalatok, szervezetek a jelentős központi támogatást. megállapították, hogy a legkedvezőbb eredményt buda textiltisztításban érték el. ebben a ágazatban a lakossági igényekhez igazodva példászerűen készítettek elő a fejlesztéseket és a tervezett összegben belül gazdálkodtak. ötvenre növelték a felvevőhelyek számát, s ezzel a megye minden nagyobb településére kiterjesztették a felvevő-hálózatot. a gépjárműjavító ágazat több mint 14 millió forint központi támogatásban részesült, de az összeg felhasználásával nem érték el a kívánt eredményt, többek között azért, mert a fejlesztéssel egyidejűleg nem gondoskodtak megfelelően a szakember-utánpótlásról.

/folyt. köv./

-12-

g20g

bb.16. negyvenmillió... folyt.

a népi ellenőrök a vizsgálat tapasztalatai alapján kifogásolták, hogy a vállalatok, szervezetek a központi anyagi támogatást saját erőforrásaikkal csupán kiegészítették, holott a forditott helyzet lett volna a célszerű, vagyis az, ha a szolgáltatásfejlesztési alap lett volna a kiegészítője a saját, nagyobb összegű beruházásoknak. fényt derített az ellenőrzés arra is, hogy több szervezet nem a célnak megfelelően használta fel a támogatást. ezek a szervezetek nem olyan mértékben fejlesztették a lakossági szolgáltatást, mint ahogy arra a központi támogatás ellenében a szerződésben vállalkoztak. a népi ellenőrzési bizottság javasolta a tanácsnak, hogy alkalmazzon büntetőszankciókat a szerződés megszegőivel szemben. ugyancsak javasolták, hogy a következő tervidőszakban koncentráltabban használják fel a fejlesztési alapot és abból csak azoknak a vállalatoknak juttassanak, amelyek nagyobb összegű saját beruházásokra vállalkoznak. /mti/

--

8,15/gi

bb 17. a budapesti közlekedési vállalat

/gk gi hgy

1975. július 25.

értesíti az utazóközönséget, hogy július 26-án, szombaton üzemkezdettől - a bécsi uti vágányépítési munkák részbeni befejezésével - a 11-es és 17-es jelzésű villamosokat ismét a vonal teljes hosszában közlekedtetni. /mti/

--

bb 18. távirat

/gk gi hgy

1975. július 25.

a maldive köztársaság nemzeti ünnepe alkalmából losonczi pái, az elnöki tanács elnöke táviratban üdvözölte ibrahim nasirt, a maldive köztársaság elnökét. /mti/

--

10.00/gi

-13-

10¹⁰g

bb 19. a Lottó nyerőszámai

/tr gi hgy

1975. július 25.

a sportfogadási és Lottóigazgatóság közlése szerint a hajdusoboszlón megtartott 30. heti Lottósorsoláson a következő számokat húzták ki:

10, 30, 42, 50, 51

a július 28-án megrendezésre kerülő tárgynyereménysorsoláson a 29. játékhet szelvényei vesznek részt. /mti/

--

bb 20. a szot

/gk gi hgy

1975. július 25.

táviratban köszöntötte a kubai szakszervezeti központot július 26-án, nagy nemzeti ünnepük alkalmából.

x x x

ugyancsak táviratban üdvözölte a szot a portugál szakszervezeti központ, az intersindical 1. kongresszusát, amelyet július 25-27. között tartanak Lisszabonban. /mti/

--

bb 21. halálos balesetek

/gk gi hgy

1975. július 25.

Komoróczy László 21 éves rakodómunkás, budapesti lakos a XI. kerület nagyszőlősi út és daróczi út kereszteződésében motorkefépárral szabálytalan előzés közben összeütközött egy személygépkocsival. Komoróczy László kórházba szállítás közben sérüléseibe belehalt. a baleset körülményeinek tisztázására vizsgálat indult.

Üllő határában Szabó Ildikó 27 éves tanár, üllői lakos személygépkocsival az árokba borult. a baleset következtében a személygépkocsi utasa, Szabó Károlyné 55 éves háztartásbeli, helyi lakos olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás közben meghalt. a baleset okának vizsgálata szakértő bevonásával folyamatban van.

x x x

a balatonfüredi kemping területén Bognár Lajos 67 éves nyugdíjas, helyi lakos horgászás közben a balatonba esett és a vízbe fulladt. /mti/

--

10,55/gi

- 14 -

11⁰g

bb.22. koszoruzási ünnepség schönherz zoltán emléktáblájánál

t/gy/be/a/hgy

1975. július 25.

Schönherz Zoltán, a magyar munkásmozgalom kiemelkedő alakja születésének 70. évfordulója alkalmából pénteken koszoruzási ünnepséget tartottak a Mező Imre uti temető munkásmozgalmi panteonjában lévő urnájánál.

az MSZMP központi bizottsága nevében Katona István, a népszabadság főszerkesztője és Vass Henrik, a párttörténeti intézet igazgatója, a központi bizottság tagjai; a magyar kommunista ifjúsági szövetség képviselőiben Borbély Gábor, a Kisz KB titkára, dr. Alföldy Árpád, a Kisz Budapesti Bizottságának titkára és Katona Lajosné, a Kisz KB tagja helyezték el a koszorút. a kegyelet virágai-val borították az urnát. a Budapesti Műszaki Egyetem Schönherz Zoltán kollégiumának képviselői, s koszorút helyeztek el a hozzátartozók, az egykori harcostársak is. /mti/

--

bb 23. vizezett bor - „elspórolt”, kávé

vid.-fm gi hgy

1975. július 25.

a Somogy megyei kereskedelmi felügyelőség, a megyei élelmiszerellenőrző és vegyvizsgáló intézet, valamint a társadalmi ellenőrök ismét felkeresték a Balaton déli partján működő vendéglátóipari egységeket. a tapasztalatok ezúttal sem voltak megnyugtatóak: sok helyen még mindig hamisítják az italokat, és „elspórolják”, a kávé. a harminckilenc fagylaltmintából tizenkilencet találtak gyengébb minőségűnek: vagy a cukor, vagy a gyümölcs, vagy a tojás volt benne kevesebb az előírtnál. ötvenkilenc vendéglátó egységben tartott ellenőrzés során százötven mintát vettek, s ezeknek csaknem fele volt kifogásolható. a Balatonszárszói Áfész 11. sz. büféjében a kimérés alatti bor vizezett volt és a fröccsben is kevesebb bort tettek az előírtnál. a Balatonszárszói tóparti étteremben is hasonló volt a helyzet, és a Balatonszemesi kistücsökben a nagyfröccsbe a két deci bor helyett száztizennyolc millilitert mértek, tehát csaknem a felét az előírtnak. az ellenőrző szervek a szabálytalanságok ügyében megtették a megfelelő lépéseket. /mti/

--

bb 24. polgári védelmi szakaszok versenye Somogyban

vid.-fm gi hgy

1975. július 25.

a polgári védelem megszervezésének 25. évfordulója alkalmából pénteken Somogyban jubileumi versenyek kezdődtek. a két-napos vetélkedőn a Siófoki Járási és Városi Egészségügyi és Műszaki Szakaszok vesznek részt. az első napon a város sportpályáján és környékén kilenc egészségügyi szakasz mérte össze tudását elméleti és gyakorlati feladatok végrehajtásában. Barcson hasonlóképpen zajlott le három műszaki és kilenc egészségügyi szakasz versenye. /mti/

--

11,35/gi

- 15 -

12⁰g

bb 25. idegsebészeti műtő a kaposvári megyei kórházban

vid.-fm gi hgy

1975. július 25.

a pécsi orvostudományi egyetem oktató kórháza: a kaposvári megyei kórház idegsebészeti műtővel gyarapodott. néhány egészen speciális műtét kivételével itt végzik a koponya- és gerincoperációkat. hasonló idegsebészeti részlege a kaposvárián kívül még csak egy megyei kórháznak van, mert általában az egyetemi klinikákon működik idegsebészet. /mti/

-.-

bb 26. kétezer kézikaszás segíti az aratást békésben

vid.-fm gi hgy

1975. július 25.

békés megyében meggyorsult a betakarítás. a hét végéig a megfeszített munka eredményeként 134000 hektár gabonának mintegy 86 százaléka került a tárolókba. a még aratásra váró 20000 hektárból azonban mintegy 30 százalék vízben áll. ezeken a területeken a betakarítást kézikaszások segítik. mintegy kétezeren álltak be a gabonátáblákba, hogy a hagyományos arató-eszközzel mentse meg a jövő évi kenyérnek valót.

a megyei mezőgazdasági operatív bizottság pénteki ülésén arról is beszámoltak, hogy még mindig jelentős nagyságu az olyan terület, ahol csak láncotalpas kombájnok tudnak mozogni. de ezek is megsüllyednek. a szemestermést pedig csak a gabonátáblák végét tudják átüríteni a szállító járművekbe, mivel ezek nem tudnak bemenni a „vendégmarasztaló”, földekre.

a jó szervezésnek és a betakarításban résztvevő dolgozók erőfeszítéseinek köszönhető, hogy a nehézségek ellenére - amennyiben az időjárás engedi -, augusztus 1-ig békés megyében befejezik az aratást. /mti/

-.-

bb 27. megszűnt az árvízvédelmi készültség a duna szigetközi szakasán

vid.-fm gi hgy

1975. július 25.

a szigetközi duna-szakaszon a hét eleje óta érvényben lévő árvízvédelmi készültséget a folyó apadása folytán az észak-dunántúli vízügyi igazgatóság csütörtökön 18 órától megszüntette.

/folyt. köv./
11,45/gi

- 16 -

12²⁰g

bb 27. /megszűnt ... 1. folyt./gi

továbbra is érvényben van a harmadfoki belvízvédelmi készültség szigetközben és a marcal mentén. pénteken a belvízzel borított terület 5050 hektár, azaz 750 hektárral kevesebb volt a csütörtökinél. ebből 1250 hektár a szántó- és vetésterület. jelenleg 17 stabil szivattyuállás működik, és másodpercenként 27,5 köbméter vizet emelnek át a befogadó folyókba. ezenkívül még 34 hordozható szivattyút üzemeltetnek, szakaszosan vagy folyamatosan a belvízvédekezésben és a helyi vízkárelhárításban. /mti/

-.-

bb 28. az aratás finise csongrádban - már csak a belvizes területek vannak hátra

vid.-fm gi hgy

1975. július 25.

csongrád megyében a százezer hektár kalászosnak eddig több mint 80 százalékát takarították be. az aratás „finiséhez”, érkeztek, ami - ha lehet - még nehezebb, küzdelmesebb, mint az eddigi volt. most már csak a belvizektől, illetve a maros folyó töltéseinek mentén a fakadó vizektől megkárosított gabonátáblák maradtak hátra. ezeken a területeken sehol nem látni álló búzát, még foltokban sem. helyenként szinte felismerhetetlen a gabona a többszörös elemi csapásoktól - a szélvihar, a jégverés, a vízözön -- okozta pusztítások után. a rengeteg csapadék, majd a trópusi forróság kedvezett a gyomnövényeknek. számtalan helyen a zöld szivós gyomok teljesen körülfogták, valósággal „megfojtották”, a búzát. ilyen körülmények között csak nagyon lassan, vontatótan haladnak a kombájnok, s minduntalan megállásra kényszerülnek. minden talpalatnyi területért meg kell küzdeniök a gépeknek, az embereknek. alig haladnak a kombájnok tíz-husz métert, már megtorpannak. a kombájnások kénytelenek leszállni és megtisztítani a vágószerkezetet. csoportosan dolgoznak az arató-cséplő berendezések. a kombájnások kölcsönösen segítenek egymásnak, hogy amennyire lehet, megkönnyítsék a rendkívül fáradságos aratás utolsó szakaszát. /mti/

-.-

12,00/gi

- 17 -

12²⁰g

bb 29. összefogás a betakarítás meggyorsítására - befejező szakaszához érkezett az aratás heves megyében

vid.-fm gi hgy

1975. július 25.

heves megyében befejező szakaszához érkezett az aratás. a gabonafélék több mint nyolcvan százalékát már betakarították ezen a vidéken. mintegy tizenöt termelőszövetkezet pénteken estig már végzett is ezzel a munkával. a dél-heves megyei termelőszövetkezetek - amelyek már fedél alá helyezték az ideai gabonatermést -, most a többi közös gazdaság segítségére sietnek. a poroszlói november 7 termelőszövetkezetből tizenkét kombájn vonult át a füzesabonyi határba, ahol helybeli gépekkel összefogva gyorsítják a még lábon álló gabona betakarítását. a kömlői, az átányi kombájnok a hegyvidéki termelőszövetkezetekben segítik az aratási munkák befejezését. /mti/

-.-

bb 30. időjárásjelentés

/gi

1975. július 25.

a meteorológiai intézet jelenti 12 órakor:

hűvös, szeles idő

a középpontjával skandináv-félsziget középső része felett nagy kiterjedésű mérsékelt égövi ciklon helyezkedik el. határára a brit szigeteken át hűvös léghullámok áramlanak szárazföldünk középső területei felé. a hűvös levegő első hulláma ma reggelre elérte zágráb-budapest-varsó körvonalát. a hűvös levegő vonulását többfelé eső, zápor, helyenként zivatar, megerősödő szél és jelentős hőmérséklet-csökkenés kíséri. a kárpát-medence időjárását a következő 36 órában is az északnyugati széllel érkező hűvös léghullámok határozzák meg.

hazánkban csütörtökön napközben derült, száraz, meleg idő volt. a hőmérséklet csucsértéke 27, 31 fok között alakult. a késő délutáni órákban nyugat felől megnövekedett a felhőzet. az esti óráktól kezdve elsősorban a dunántúlon sokfelé keletkezett zápor, zivatar. a lehullott csapadék mennyisége általában csapadéknym és 9 mm között váltakozott, de balassagyarmatról és szombathelyről 13, körmendről 29 mm-t jelentettek. péntek hajnalra 14-19 fokig hűlt le a levegő. ma délelőtt a keleti, délkeleti megyékben változó, máshol borult idő volt. többfelé esett az eső, zápor, miskolc környékén zivatar alakult ki. a hőmérséklet 11 órakor a csapadékos helyeken csak 16-22, az ország többi részén 23-27 fok között váltakozott.

^{meg} budapesten csütörtökön a hőmérséklet napi középértéke 24,5 fok volt, a százéves átlagnál 2,5 fokkal magasabb.

/folyt. köv./
12,50/gi

- 18 -

13⁵⁰g

bb 30. /időjárásjelentés 1. folyt./gi

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 18 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 757 mm, alig változik.

a balaton vizének hőmérséklete siófoknál 11 órakor 24 fok volt.

várható időjárás szombat estig:

pénteken erősen felhős idő, sokfelé eső, zápor, főként keleten zivatar, egy-két helyen jégeső. szombaton felhőátvonulások, szórványos futó esőkkel, zivatarral. mérsékelt, időnként megélénkülő, majd megerősödő északnyugati, északi szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 12, 17, legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton 20-25 fok között.

a dina vizállása budapestnél 566 cm, viz hőmérséklete: 18,6 fok. /mti/

-.-

bb 31. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 13 óráig:

/se gi

1975. július 25.

1. idegenforgalmi gyorsmérleg
2. szakmunkások főiskolákon
3. hangversenyek
4. egrí nyári egyetem
5. tv-játékok
6. a galéria költözködése
7. zenei könyvtár nyiregyházán
8. szabadtéri tornaterem a strandokon
9. a tit gyorsmérlege
10. helyreállították a szalafői pityerszert
11. gépkocsiból loptak
12. vízügyi munkabizottságok
13. vetőburgonya termelés
14. fejlesztési program a tiszamenti vegyiművekben
15. a szántóföldi anyagmozgatás gépesítése
16. a komárom megyei nevelési vizsgálat
17. a bkv közleménye
18. távirat
19. lottó
20. szot-távirat
21. balesetek
22. koszoruzás
23. somogy megyei társadalmi ellenőrök

/folyt. köv./
13,05/gi

- 19 -

14⁰⁰g

bb 31. /a belföldi ... 1. folyt./gi

24. polgári védelmi szakaszok versenye
 25. idegsebészeti műtő kaposváron
 26. kétezer kézikaszás békésben
 27. megszűnt az árvízvédelmi készültség a szigetközben
 28. aratás csongrádban
 29. aratás heves megyében
 30. időjárásjelentés
 31. hírjegyzék
- /mti/

-. -

bb 32. műemlék a mecsekben - feltárják a 750 éve alapított jakabhegyi pálos kolostort

vid.-fm gi -cz

1975. július 25.

1225. július 25-én - jakab apostol napján - alapították a pálos szerzetesrend kolostorát a mecseki jakabhegyen. pécsenti emlékeztet meg a 750 éve történt eseményről. az évforduló megünneplésének különös időszerejét ad az a tény, hogy az illetékes szervek elhatározták: feltárják a jelentős középkori épület maradványait.

a jakabhegyi rendházat bertalan pécsi püspök emeltette jakab apostol tiszteletére. innen kapta nevét a hegy is, amelyet előbb szent jakab hegyének, majd később egyszerűen jakabhegynek neveztek. a kettős kőfallal és öt kerek bástyával várszerűen megerősített kolostor a 602 méter magas hegycsúc alatti térszalon épült. a török hódoltság idején romba dőlt az elnéptelenedett kolostor. 1745-ben helyreállították, miután azonban II. József megszüntette a magyarországi pálosrendet, végleges pusztulásnak indult az épületkomplexum. másfél száz éven át betyárok és csavargók tanyája volt az egykori kolostor, s rengeteg követ elhordták a környékbeli építkezésekhez.

a közelmúltban a budapesti műszaki egyetem építéstörténeti tanszéke felmérte a középkori építményt és ennek alapján az év végéig elkészítik a kolostor rekonstrukciójának, illetve konzerválásának tervét. megteremtik a technikai feltételeket a munkálatok megindításához: rendbehozzák a hegyre vezető utakat és az ott levő régi kutakat. a pécsi janus pannonius muzeum munkatársai 1976-ban megkezdik az épületkomplexum régészeti kutatását, majd azt követően részlegesen helyreállítják a 750 éves műemléket. a templom falai párkánymagasságig állnak, a rendház falaiból egy-két méter magas részek maradtak fenn, s töredékeiben fellelhetők a gótikus gyámkövek, bordaívek, ajtó- és ablakkerekek.

a jakabhegyi pálos kolostor feltárásával és részleges helyreállításával értékes középkori műemlékkel gazdagodik a mecsek.

/mti/

-. -

13,10/gi

- 20 -

H⁰⁰g

bb 33. viz-és energiatakarékosság a középtiszavidéken

vid/fm/ny -cz

1975 július 25

a sokévi átlagnak csaknem háromszorosa, 150 milliméter csapadék hullott a nyár első két hónapjában, júniusban és júliusban a középtiszavidéki vízügyi igazgatóság területén. a bőséges esőzés alaposan csökkentette az öntözőviz-igényt. a szerződött 76.500 hektár területből csupán 28 ezer hektárt öntöztek meg a gazdaságok, amelynek több mint fele rizsterület. tekintettel a talaj megfelelő nedvességtartalmára, mesterséges csapadékpótlásra csak elszórtan volt szükség. a vízkivételi művek zöme ezért csak kis mértékben vagy egyáltalán nem üzemel. a csatornába csupán annyi utántöltést eszközölnek, amennyit a termelők ténylegesen felhasználnak.

a rizstelepeket kiszolgáló tiszafüredi, karcag-tilalmasi és a kisujszállási vízkivételi művek is csak nyolcban százalékos kapacitással üzemelnek, mivel a rizstelepek is bőven kaptak a természetes csapadékból. a viz-és energiatakarékosság érdekében a szolgáltató vízügyi intézmények felméri, hol várható öntözési igény és hol nem. a költségmegtakarítás céljából a kihasználatlan öntözőműveket levonultatják. arra viszont felkészülnek, hogy rendkívüli esetben az őszi kelesztő öntözésekhez vizet biztosíthassanak. a nagy esőzések révén feltöltődött vidék tizenkét víztározója is; többmillió köbméter állóvíz vár hasznosításra./mti/

-. -

bb 34. átcsoportosítják a gépeket tolnában

vid/fm/ny -cz

1975 július 25

tolna megyében a kalászosok és a borsó vetésterületének mintegy nyolcvan százalékán takarították be péntekig az új termést. az állami gazdaságoknak és a tsz-eknek körülbelül 40 százaléka befejezte az aratást. a segítségnyújtást a gazdaságok egymás közötti megállapodása szerint folytatják, s a gépeket oda csoportosítják, ahol megfelelő szállítóeszközök állnak rendelkezésre és a kombájnokat ki tudják szolgálni.

a pénteki csendes eső - bár jót tett a kapásoknak és a kerti növényeknek - ismét lassította az aratást. a bátaszéki buzakalászt sz-ben, tolna megye egyik legnagyobb közös gazdaságában 31 hektár buza-és 15 hektár tavaszi árpa-földet borít a belvíz.

/folyt köv/
13.25/ny

-21-

H⁰⁰g

bb 34. / átcsoportosítják...folyt/ny

a nagyközség határát az utóbbi két hónapban 22 napon át öntöz-
te eső; júniusban 108, júliusban több mint 70 milliméter csa-
padék hullott a gabonára, amelyből százhusz vagonnyit kellett
szárítani a betakarítást követően. a mélyebb fekvésű területeken
lévő gabona aratására a tsz két john deere kombájnját ugynevezett
rizsgumikkal szerelték fel, hogy gyorsítsák és veszteségmentes-
sebbé tegyék a betakarítást. a kombájnok két-két vezetővel, nyuj-
tott műszakban dolgoznak. bár az aratást a megdőlt gabonátáb-
lák gyomosodása is nehezíti, a buzakalász tsz csaknem 1400
hektár- zömében buza- kalászosában eddig mintegy ezer hektárról
sikert tiz kombájnmal betakarítani a termést./mti/
--

bb 36. dr. kocsis józsef

k sz/be/ny ie -cz

1975 július 25

kohó-és gépipari miniszterhelyettes vezetésével magyar kormány-
küldöttség utazott szíriába, a damaszkuszi nemzetközi vásárra./mti/
--

bb 37. szabályozták a vadászati idényeket

i jf/zsu/ny ie -cz

1975 július 25

a magyar közlöny július 21-i száma közli a vadászati idények-
ről szóló új hirdetményt. eszerint a mezőgazdasági -és élelmezés-
ügyi miniszter a golyóérett szarvasbika és a muflon vadászati
idejét egy-egy hónappal meghosszabbította, a szarvasborju vadá-
szati idejét egy hónappal megrövidítette. a vadászati idényeket
egyébként az előző hirdetményben foglaltaknak megfelelően szab-
ták meg.

az új hirdetmény augusztus 1-én lép hatályba./mti/
--

13.20/ny

-22-

14⁰⁰g

bb.35. a szokásos szárazság helyett - vízzel telítődött talajok

i jf/be/p is -cz

1975. július 25./

az aratók idén ugyancsak nehéz körülmények között dolgoznak -
ezt nemcsak az átlagosnál mintegy 25 százalékkal több gépjavítás
jelzi, hanem egyértelműen erre mutatnak az agro-meteorológusok leg-
újabb mérései is. a földeken ritkán tapasztalható, rendkívüli
helyzet alakult ki, amennyiben az elmúlt hetekben sok helyen negyed-,
sőt félévre is elegendő csapadék hullott, és ilyen módon nagymérték-
ben telítődött vízzel a talaj. ez azért számít rendkívüli, ese-
ménynek,, mert júliust általában száraz időszakként tartják szá-
mon a mezőgazdászok, akiknek ebben a hónapban a legtöbbször
éppen az okoz gondot, hogy nem kapnak elegendő csapadékot a kapás-
növények. a talajok az évnél ebben a szakában-a felső 50 centiméte-
res réteget figyelembe véve - általában 15-20 százalékig vannak te-
litve vízzel, de akad olyan esztendő, amikor, mint például 1969-ben,
1970-ben vagy 1971-ben, amikor csak 5-10 százalékos ez az arány.

az idén, a legutóbbi júliusi mérés szerint a talaj ennél
jóval nagyobb arányban tartalmaz nedvességet, s az átlagon belül
igen nagyok a különbségek, és ez okozza a legtöbb gondot a beta-
karításnál. a dunántul nyugati vidékén, a balaton vonaláig 75-80
százalékos a telítettség, tehát bőven vannak olyan helyek, ahol
a kombájnokat még akkor sem bírja el a talaj, ha pótkerekeket
vagy lánctalpas megoldást alkalmaznak. a dunántul egyéb vidékein
50-60 százalékos értéket mértek, s a betakarítógépek
járatása az ilyen talajokon is igen nagy szakértelmet követel.
valamivel kedvezőbb a helyzet a duna-tisza közén, ahol 30-40 százalé-
kos a telítettség, de újra romlik az arány az északi és az észak-
keleti vidékeken, ahol 60 százalékos ez az érték.

ezen a helyzeten valamelyest javított a hét eleji szá-
razabb időjárás, amely éppen a talaj felső rétegéből távolította
el kisebb mértékben a nedvességet, de sajnos a pénteki esőzések
a dunántulon ismét rontották a betakarítás körülményeit. egyre
több gazdaságban emiatt új munkarendet alakítanak ki és éjjelis
dolgoznak majd a kombájnok. valamivel szerencsésebb helyzetben van-
nak az alföld középső részén és a dél-keleti országrészben
gazdálkodó üzemek, itt ugyanis kedvezőbb a talaj állapota./mti/
--

13.10/p

-23-

14⁰⁰g

bb 38. tervpályázat energiamegtakarítási javaslatok kidolgozására

k kg/tr gi ie -cz

1975. július 25.

az energiagazdálkodási tudományos egyesület és a magyar elektrotechnikai egyesület a nehézipari minisztériummal és a magyar villamosművek tröszttel együttműködve nyilvános tervpályázatot hirdet energiamegtakarítási javaslatok kidolgozására. a pályaművekben az energiahordozók takarékos és gazdaságos felhasználásának módjait, műszaki és szervezési megoldásait dolgozhatják ki a résztvevők. a pályázaton saját szellemi munkával részt vehet minden magyar állampolgár, egyénileg vagy munkaközösségben. a pályaműveket az energiagazdálkodási tudományos egyesület titkárságára /1372. budapest, pf. 451./ 1975. december 31-ig lehet beküldeni. /mt1/

-. -

bb 39. kellner béla

/tr gi hi -cz

1975. július 25.

akadémikus temetése július 30-án délután 2 órakor lesz a farkasréti temetőben. /mt1/

-. -

bb 40. egész évben módosíthatók a lakásigény bejelentések - 124.000 lakásigénylő a fővárosban - sajtótájékoztató a városházán

t pr/tr gi -cz

1975. július 25.

közel egy esztendeje, 1974. augusztus 31. óta új tanácsrendelet szabályozza a lakásigénylés-elosztás rendjét. az a tapasztalatunk, hogy az új rendelkezések egyikét-másikát még nem ismerik kellőképpen a budapestiek - kezdte sajtótájékoztatóját pénteken a városházán dr. nemes tibor, a fővárosi tanács lakásügyi főosztályának vezetőjét.

/folyt. köv./
13,30/gi

- 24 -

14¹⁰g

bb 40. /egész évben 1. folyt./gi

elmondotta egyebek között, hogy a paragrafusok nem ismerete, vagy figyelmen kívül hagyása elsősorban a lakásigénylők életkörülményeiben, adataiban bekövetkezett változások bejelentési kötelezettségére vonatkozik. gyakori tapasztalat, hogy amikor a tanács illetékesei a korábban kitöltött űrlap alapján ellenőrzik az új otthonra várók körülményeit, a leírttól lényeges eltéréseket találnak. pedig a lakásigény-bejelentő lap nyilatkozatot is tartalmaz, szó szerint így: „tudomásul veszem, hogy a lakáshelyzetemben, családi körülményeimben, jövedelmi viszonyaimban stb. beállt lényeges változásokat 15 napon belül tartozom bejelenteni.„ sokan nem figyelnek erre a rendelkezésre, amit pedig - miután a nyilatkozatot aláírták - magukra nézve is kötelezőnek ismertek el.

a tanácsok illetékesei számos könnyítést tettek, az igénylőlapon például csillaggal jelölték meg azokat a kérdéseket, amelyeknek megválaszolásakor tudni kell: az esetleges változásokat is közölni kell az illetékes tanács lakásügyi osztályával. a változások bejelentésére korábban meglehetősen rövid idő állt rendelkezésre. ma már ez az egész esztendőben megtehető. igaz, a szeptember elseje után jelzett változást a lakásügyi osztály az elosztási tervekben csak a rákövetkező év szeptember 1-től tudja figyelembe venni - ezt azonban az ésszerű ügymenet diktálja.

- a lakás gondok enyhítése, a legjobban rászorultak kiválasztása nagy körültekintést igénylő, felelősségteljes munka - folytatta dr. nemes tibor. a fővárosban körülbelül 124.000 család közül kell kiválasztani azt a kilenc-tízezer igénylőt, akik egy-egy évben új otthonhoz juthatnak. a változások bejelentése tehát elengedhetetlenül szükséges ahhoz, hogy a lakáselosztási tervek a lehető legobjektívebben készülhessenek el.

- a tanácsrendelet előírása szerint az elosztandó lakások 70 százalékát fizikai és a termelés közvetlenül irányító dolgozóknak kell juttatni. az elemzések szerint ez az arány túl is teljesül, mint ahogy megnyugtató képet mutatnak a vizsgálatok akkor is, ha egy másik rendelkezést vesznek górcső alá. jelesül azt, hogy a családalapítás elősegítése érdekében a kiutalt lakások 40 százalékát fiatal házásoknak kell kapniok.

/folyt. köv./
13,40/gi

- 25 -

14²⁰g

bb 40. /egész évben 2. folyt./g1

előnyben részesülnek a sokgyermekes családok, elsőbbséget élveznek a romos, életveszélyes lakásban, vagy az egészségre ártalmas körülmények között lakók, a szükség-lakásokban élők, s azok, akiknek nincs lakásuk. azonos körülmények esetén a soroláskor azok kapnak elsőbbséget, akik társbérletben, illetve alacsonyabb komfort-fokozatu lakásban élnek. a humánus szempontokat messzemenően érvényre juttató rendelkezések szerint a sorrendiséget befolyásolja a kiskorú gyermekek, az eltartásra szoruló, valamint a tartósan fertőzött betegek száma a családban. figyelembe veszik a sorrend meghatározásánál azt is, hogy az igénylők mióta dolgoznak ugyanazon a munkahelyen, munkájuk elismerésül részesültek-e kitüntetésben, valamint azt, hogy mióta várnak igényük kielégítésére.

- feltétlenül jelezni kell a lakóhelyben, a lakáshasználat jogcímében, a családtagok, a gyermekek számában bekövetkezett változásokat. erre különösen azoknak hívjuk fel a figyelmét, akiknek időközben a harmadik gyerekük is megszületett, mert ha erről a tanács időben értesül, a család hamarabb jut új lakáshoz. jelezni kell a munkahelyen, illetőleg a vagyoni-jövedelmi helyzetben bekövetkezett változást is. ismert, hogy budapesten tanácsai bérlakás juttatására 1.500 forint, tanácsai értékesítésű szövetkezeti lakásra pedig 2.500 forint egy főre jutó havi átlagos jövedelem az igényjogosultság alapja. természetesen nem kell minden kisebb jövedelem-módosulást a tanács tudomására hozni, ez a kötelezettség csak akkor áll fenn, ha az egy családtagra jutó átlagos jövedelem túllépi ezeket az értékhatárokat. azoknak, akik jövedelmük alapján tanácsai bérlakást igényelhetnek, s mégis szövetkezeti lakást kértek, azt tanácsoljuk, hogy gondolják meg: tudják-e vállalni a magasabb anyagi terheket. ha alapos megfontolás után úgy vélik, hogy az meghaladja a reális lehetőségeket, kérjenek tanácsai bérlakást, hiszen a magasabb tehervállalás nem jelenti a várakozási idő csökkenését. felmérésünk szerint ugyanis - hangsúlyozta dr. nemes tiber -, a tanácsai értékesítésű lakást igénylők egyharmada jövedelme szerint tanácsai bérlakásra is jogosult. még egy kérés: azok az igénylők, akik időközben saját maguk rendezték lakáshelyzetüket, erről értesítsék a kerületi lakásügyi osztályt, mert így sok felesleges munkától kimérlhetik meg a tanácsokat, a társadalmi bizottságokat.

a lakásügyi főosztály vezetője végezetül néhány friss budapesti adattal is szolgált: a fővárosban jelenleg 124.000 lakásigénylőt tartanak nyilván, ebből 41.500-an tanácsai bérlakást, 73.000-en szövetkezeti lakást, 9.500-an pedig otp csoportos, társasházi lakást kérnek. az összes igénylő közül 97.800-an nem rendelkeznek főbérleti lakással. a 124.000 igénylő közül 84.000 fizikai dolgozó, vagy a termelést közvetlenül irányító, 52.100 fiatal házas, 3.000 pedig sokgyermekes. /mti/

-.-

13,50/g1

14³⁰g1

- 26 -

bb 41. Lakások soronkívül a nagycsaládosoknak - a többgyermekes családok helyzetéről tárgyalt a szolnoki városi tanács

vid.-fm g1 -cz

1975. július 25.

kiemelt szociálpolitikai kérdésről, a többgyermekes családok és gyermekeiket egyedül nevelők helyzetéről tárgyalt pénteken szolnok város tanácsa. a testület megállapította, hogy hatékony intézkedések történtek a lakáshelyzet javítására. tavaly ötven többgyermekes család, a tervezettnél hússzal több költözött új otthonba, az idén pedig nyolcvanegy; 1976-ban pedig száznegy család neve szerepel a kiutalásban részesülők listáján. a tanács - az üzemekkel, vállalatokkal együttműködve - valamennyi lakásépítési vagy vásárlási formához kiemelt támogatást biztosít az arra jogosultaknak.

a város üzemei és vállalatai a munkáslakás-akció keretében 188 családnak 7.5 millió forint kölcsönt biztosítottak. a tiszamenti vegyiművek például eddig nyolcmillió forintot adott a munkások lakásproblémájának megoldására. a tanács a lakásépítési programnál is messzemenően figyelembe veszi a többgyermekes/szükségleteit; jövő évtől az épülő lakásokat már két-három szobásakra tervezik. igyekeznek olcsóbb lakbérű, kevesebb fenntartási költséggel járó lakásokat is építeni. azoknak a családoknak, amelyek építkezni akarnak, kedvezményes telket juttatnak, bontási anyagokat biztosítanak. *el/*

megállapította a tanácsülés továbbá azt is, hogy a lakáshelyzet javításán kívül az iskoláztatás és az óvodai elhelyezés terén is előnyben részesítik a többgyermekeseket, a városban 128 tanuló kap középiskolai ösztöndíjat, kilencvenen díjtalan autóbüszbérlettel utaznak, több általános és középiskolában a szocialista brigádok is patronálják a gyermekeket.

külön tanfolyamokon készítik fel őket a szaktárgyi versenyekre. a gyermekeiket egyedül nevelő anyákat mentesítik a túlórázás és az éjszakai műszak alól, s munkaidőkedvezményben is részesülnek. /mti/

-.-

14,20/g1

- 27 -

14/600

bb 42. megyei honismereti tanácskozás rétságon

vid.-fm gi -cz

1975. július 25.

a nemzetiségi honismereti kutatás, néprajzi gyűjtőmunka fejlesztéséről tárgyalt pénteken rétságon a nógrád megyei honismereti bizottság. nógrád megyében mindenképp a szlovák nemzetiségi kulturának vannak mélyen gyökerező hagyományai. több szlovák nemzetiségi községben népdalkórusok, néptáncgyűttesek működnek. néhány helyen nemzetiségi falumuzeum nyílt. a nemzetiségi hagyományok ápolását és népszerűsítését szolgálják a nógrád megyében évről-évre megrendezett nemzetiségi napok, találkozók.

a pénteki honismereti tanácskozáson felhívták a figyelmet a gyűjtőmunka továbbfejlesztésére, mert ennek hiányában értékes néphagyományok mennek feledésbe. ez fokozottabban vonatkozik a honismereti gyűjtésre, amely csak elvétve folyik néhány szlovák nemzetiségi faluban. a tanácskozáson elhatározták, hogy a megyei honismereti bizottság mellett nemzetiségi honismereti szekciót alakítsanak, amelynek feladata lesz megszervezni a honismereti és néprajzi gyűjtőmunka továbbfejlesztését, elősegíteni a helytörténeti, népművészeti kutatások eredményeinek közkinccsá tételét. /mti/

-.-

bb 43. új posta-épület szendehelyen

vid.-fm gi -cz

1975. július 25.

új postaépülettel gazdagodott a nógrád megyei szendehely. a budapest-vidéki postaigazgatóság által 340.000 forintos költséggel létesített épületet, - amelynek kivitelezéséhez hozzájárult a nőtincsi közös községi tanács is - pénteken adták át rendeltetésének. /mti/

-.-

14,35/gi

- 28 -

Tel/1600

bb 44. arasznyi szőlőfürtök tőkéken tokaj-hegyalján

vid.-fm gi -cz

1975. július 25.

„munkacsucs”, van a tokaj-hegyaljai borvidéken. a gabona aratása mellett a fülledt, párás időjárás miatt fokozott gondot kell fordítani a szőlők védelmére is. a tokaj-hegyaljai növényvédelmi társulás két helikoptere pénteken a szőlők hetedik permetezését kezdte meg. mintegy háromezeröttszáz hektár-ra - a termőszőlő felére - a levegőből szórják a növényvédőszerrel a peronoszpóra, valamint a helyenként fellépett lisztharmanat leküzdésére.

a tokaji szőlők jó közepes termést ígérnek. a tőkéken arasznyi a fürtök, s az esőzések nyomán erőteljes a bogyóképződés is. a rendszeres permetezéssel eddig elejét vették a peronoszpóra és a lisztharmanat számottevő kártételének. az utóbbi napok jég-ésővel vegyes zivataros időjárása azonban több helyen okozott kárt az ültetvényekben. a kár felmérését megkezdték.

tokaj-hegyalján bizakodással tekintenek az idei szüret elé. ha az időjárás továbbra is kedvező marad, hektáronként hatvan-nyolcvan mázsa termésre számítanak. biznak abban is, hogy jó minőségű mustokból forr majd ki az idei bor, mert a napfényes órák száma a korábbi évekhez viszonyítva mintegy harminc százalékkal több volt, ami segíti a bogyók cukrosodását. /mti/

-.-

bb 45. a vi. szabolcs-szatmár megyei ifjugárda-szemle vásárosnaményban

vid.-fm gi -cz

1975. július 25.

pénteken vásárosnaményban megkezdődött a szabolcs-szatmári ifjugárdisták vi. megyei szemléjének háromnapos programja.

a megyei kisz-bizottság és ifjugárda - a parancsnokság szervezésében a járási és városi versenyek győztes szakaszai - a megye négy településén tartják meg versenyeket, harci turájukat, sportvetélkedőiket.

a program befejezésekként vasárnap nyiregyházán, a záró díszszemlén értékelik a résztvevők teljesítményeit, s adják át a győztesnek a jutalmakat. /mti/

-.-

14,45/gi

- 29 -

Tel/1600

bb 46. százharminc éve alakult meg a közép-tiszavidék első vízügyi szervezete

vid.-fm gi -cz

1975. július 25.

1845. július 24-én alakult meg törökszentmiklóson a közép-tiszavidék első vízügyi szervezete, a „heves megye határában lefolyó tiszta szabályozására alakult egyesület”, ekkor az időponttól kezdődően vált szervezetté és indult fejlődésnek a tiszta szabályozása, e vidék vízgazdálkodása. az évfordulóra a vízügyi dokumentációs és tájékoztató iroda és a középtiszavidéki vízügyi igazgatóság megjelentette a közép-tiszavidék vízügyi monográfiájának első füzetét.

a száztizennégy oldalas, képekkel illusztrált kötet - károlyi zsigmond és nemes gerzson munkája - a tiszavölgy eddig kevésbé ismert, ősi, feudális kori ártéri gazdálkodásáról nyújt adalékokat a középkortól kezdve a rendszeres szabályozások megkezdéséig. részletesen tárgyalja a korai és későközépkor, a török-kor és a xviii. század vízhasználatait. külön fejezet foglalkozik a 900 éves szolnok vízügyi multjával is. /mti/

-.-

bb 47. mészáros géza kiállítása nagymaroson

vid.-gö/mmé gi fm -cz

1975. július 25.

a nagymaros ,75 kulturális program keretében pénteken megnyitották mészáros géza derkovits-díjas festőművész tárlatát a nagyközségi pártbizottságának kiállítótermében. a művész alkotásait - köztük a dunakanyarban készült tollrajzait - augusztus 15-ig tekinthetik meg az érdeklődők. /mti/

-.-

felhasználható 17 óra után!!

bb 48. kelet-magyarországi néptánc-fesztivál hajduszoboszlón

vid.-fm gi -cz

1975. július 25.

tizenegy néptánc-együttes 450 táncosának részvételével kezdődött meg pénteken hajduszoboszlón, a szabadtéri színpadon a háromnapos kelet-magyarországi néptánc-fesztivál. három napon át békéscsabai, hajduböszörményi, abonyi, debreceni, szegedi, nagykállói, ózdi, gyomai, gyulai és diósgyőri együttesek mutatják be legszebb műsorszámukat.

az ünnepélyes megnyitót a város főterén tartották, majd szótáncversennyel kezdődött meg a három napos program. /mti/

-.-

14,50/gi

161600

- 30 -

bb 49. köruti forgalom a balaton üdülőközpontjaiban - kétszáz-ezer nyaraló ,, vándorutja,, a tó környékén

vid/fm/ny -cz

1975 július 25

a balaton partján az esős időjárás miatt pénteken a strandok csaknem elnéptelenedtek: az üdülővendégek tizezrei indultak kirándulásra. a nagyobb idegenforgalmi központok belterületei és sétányai eleven, nagyvárosi képet nyújtottak. siófokon, balatonfüreden, tihanyban, badacsonyan és hévizen a nap jó részében a főváros nagykörútjára jellemző forgalom hullámzott. idegenforgalmi szakértők szerint a tópart háromszázezer vendége közül kétszáz-ezren kiránduláson vettek részt pénteken. legtöbben gépjárművel és hajókkal keresték fel a nevezetesebb helyeket. badacsonyt hozzávetőleg mintegy huszezen látogatták meg. a kompok ingajáratban, állandóan telt fedélzettel szállították a révkikötőnél kilométeres oszlopokban összetorlódott gépjárműveket. sokezen - főleg külföldiek - látogattak el veszprémbe. a vár előtti teret zsufolásig megtöltötték a külföldi rendszámú járművek. /mti/

-.-

bb 50. felhasználható 19 óra után

a ii. országos tanyai ifjúsági napok szegeden

vid/fm/ny -cz

1975 július 25

a kisz központi bizottságának mezőgazdasági és falusi osztálya szegeden rendezi meg a ii. országos tanyai ifjúsági napokat. az eseményre pénteken hazánk hét tanyás megyéjéből 160 kisz-vezető és aktivista érkezett szegedre. a vendégeket este a tiszaparti kisz-táborban bódi györgy, a kisz csongrád megyei bizottságának első titkára köszöntötte, majd megnyitotta a hétfőn záruló eseménysorozatot.

szombaton a tanyai kisz-szervezetek feladatait ismertető referátum elhangzása után a résztvevők három szekcióban tanácskoznak a tanyai környezetben dolgozó, illetve a tanyákról üzemekbe vagy iskolába járó fiatalok problémáiról, ifjúsági szervezeti, köznevelődési kérdésekről. /mti/

14.55/ny

-.
-31-

t

bb. 52. bkv közlemények

zsu/rj -cz

1975. július 25.

a bkv értesíti az utazóközönséget, hogy augusztus 3-án üzemzárlattal a 40-es villamos járat üzemeltetését megszünteti.

augusztus 4-én, üzemkezdettől 93/y jelzéssel új autóbusszjárat indul pestlőrinc béke-tér, - pestimre, ültetvény utca között, vörösfény utca-dózsa györgy ut utvonalon. megállóhelyek mindkét irányban: pestlőrinc, béke tér, beszterce utca, halomi utca, alacskai utca, damjanich utca, stefánia utca, ady endre utca, nagykőrösi ut, szélső utca, lajos utca, ültetvény utca. az első kocsi a béke térről 4.25 órakor, az ültetvény utcáról 4.40 órakor indul, az utolsó pedig a béke térről 24.00 órakor, az ültetvény utcáról 0.20 órakor indul. az autóbusszjáraton az autóbussz viteldíj érvényes. ezért felhívja az érdekelt utasok figyelmét, hogy augusztus havi bérleteiket ennek megfelelően vásárolják meg.

augusztus 4-én üzemkezdettől rövidített utvonalon közlekednek az 54-es autóbussz-járat kocsijai, boráros-tér-pestimre, dózsa györgy ut között. mindkét irányban megszűntek a következő megállók: szélső utca, lajos utca és ültetvény utca. az első kocsi boráros térről 4.55 órakor, pestimre, dózsa györgy utról pedig 22.07 perckor indul.

vágányjavítási munkák miatt július 28-án és 29-én 8.30 órától 13.30 óráig a xiv. kerület, nagy lajos király utján egressy tér és őrs vezér tere között

július 30-án 8.30 perctől 13.30-ig a bosnyák tér és őrs vezér tere között

július 28-ról 29-re és 31-ről augusztus 1-re virradó éjjel 21 órától 3.50 percig a 42-es villamosok helyett nagyvárad-tér-madách tér

az 52-es villamosok helyett nagyvárad tér és marx tér között

a 47-es, és 49-es villamosok helyett gellért tér és marx tér között villamos viteldíjjal autóbusszok közlekednek. /mti/

-. -

✓ 4.53 órakor, az utolsó kocsi a Boráros térről 22.45 perckor, Pestimre, Dózsa Györgyútról

15.50 rj

- 32 -

16/625

bb. 51. mesélők, rigmusmondók műsora - népművészek országos találkozója kalocsán

vid/fm/rj la

1975. július 25.

az 5. duna menti folklórfesztivál pénteki programjának - a táncversenyek mellett - egyik kiemelkedő rendezvénye volt kalocsán a népművészek országos találkozója. erre az alkalomra a vártnál is többen, összesen nyolcvanán érkeztek a fesztiválvárosba. a mesterek bemutatták egymásnak, s az érdeklődőknek művészetüket, az aprólékos fafaragást, a pingálást, a hangszerkészítést és a himestojásfestést. este az i. istván gimnázium dísztermében az énekesek, a táncosok, a rigmus- és mesemondók műsorával ért véget a találkozó. /mti/

-. -

bb. 53. felhasználható: 17 óra után!

szeged a fiataloké - tizezer fiatal az ifjúsági napok eseményein

vid/rj fm -cz

1975. július 25.

a hét végén 15 különvonattal, 30 különautóbussszal több mint tizezer fiatal érkezik az ország egész területéről a szegedi ifjúsági napok eseményeire. a kisz és az express ifjúsági és diákutazási iroda az idén rendezi meg kilencedik alkalommal az ifjúság körében egyre népszerűbb találkozót a tiszaparti városban.

az idei eseménysorozaton szeged finnországi, jugoszláviai és lengyelországi testvérvárosaiából, turkuból, szabadkáról és lodzból érkezett ifjúsági delegációk is résztvesznek.

a hazai vendégek közül mintegy négyezren már pénteken megérkeztek szegedre. a pályaudvarokon szegedi középiskolások, önkéntes idegenvezetők fogadták őket, akik végig a vendégcsoportokkal maradnak, és kalauzolják őket a különféle eseményeken.

az ifjúsági napok további hatezer vendége szombaton érkezik szegedre.

a fiatalok esténként megtekintik a szabadtéri játékok soronlévő dóm-téri előadásait. napközben képzőművészeti kiállítások, sportversenyek, könnyűzenei műsorok nyújtanak számukra szórakozási lehetőséget.

a szombati nap eseményei közül kiemelkedik a széchenyi-téri ifjúsági nagygyűlés és a szegedi fiatalok színpompás karneválja. /mti/

-. -

16.00 rj

- 33 -

16/625

bb. 54. a magyarországon élő chileiek

gg/rj hi la

1975. július 25.

antifasiszta bizottsága a bebörtönzött chilei hazafiak megmentéséért vívott világméretű akció részeként pénteken gyűlést rendezett a hazafias népfront belgrád rakparti székházában. a gyűlésen felszólalt pedro pablo fernandez, a chilei kommunista párt központi bizottságának tagja, és léderer róbert, a magyar szolidaritási bizottság chilei akcióbizottságának titkára. a felszólalók hangoztatták, hogy a nemzetközi szolidaritási mozgalom egyik legnagyobb feladata jelenleg luis corvalán és az életveszélyben levő többi hazafi kiszabadítása. /mti/

-. -

bb. 55. népi iparművészeti kiállítás

k/kg/be/rj ie la

1975. július 25.

a népművészeti és háziipari vállalat rákóczi ut 32. szám alatti boltjában pénteken népi iparművészeti kiállítás nyílt, ahol bartha ágnes ötvös, bein klára bőr- és textiltervező, valamint takács zoltán vaskovács munkáiból mutatnak be mintegy 200 alkotást. a kiállítás augusztus 9-ig tekinthető meg, naponta délelőtt 10 órától délután 6 óráig. /mti/

-. -

bb. 56. nemzetközi diák-vitatábor debrecenben

vid/fm/rj la

1975. július 25.

a kisz központi bizottsága és a kossuth lajos tudományegyetem kizs-bizottsága által ötödik alkalommal megrendezett nemzetközi vitatábort pénteken nyitották meg a debreceni zeneművészeti főiskolában. az egyhetes szemináriumra meghívást kaptak európa minden jelentős diákszervezetének, valamint a kossuth lajos tudományegyetem testvéregyetemeinek képviselői.

a tábor célja, hogy a különböző országok egyetemista fiataljai számára alkalmat nyújtson nézeteik kicserélésére, megvitatására. /mti/

-. -

16.20 rj

- 34 -

bb. 57. megnyílt a vii. győri művésztelep részvevőinek kiállítása

vid/fm/rj la

1975. július 25.

a győri művésztelep 39 részvevőjének festményeiből pénteken kiállítás nyílt a város tanítóképző intézetében. a tárlaton minden művésznek két-két alkotása látható. /mti/

-. -

bb. 58. befejezte munkáját az i. európai vöröskeresztes ifjúsági találkozó - a magyar vöröskereszt főtitkárhelyettesének nyilatkozata

t/mir/zsu/rj hi la

1975. július 25.

pénteken - az akadémia várbeli kongresszusi termében véget ért tanácskozással - befejezte szakmai munkáját a vöröskeresztes fiatalok első európai találkozója. ennek tapasztalatait dr. vidosfalvy magda, a magyar vöröskereszt főtitkárhelyettese az alábbiakban összegezte az mti munkatársának:

- a vöröskeresztes társaságok nemzetközi ligájának fennállása óta ez volt az első ilyen nagyszabású nemzetközi ifjúsági találkozó, melynek témájául a balesetek megelőzését választották - mondta. - rendkívül aktuális téma ez, hiszen a balesetek száma világszerte emelkedik nemcsak a közutakon, hanem az otthonokban is, és a technika fejlődésével csaknem mindenütt egyre több veszély leselkedik az emberekre, elsősorban a kisgyermekekre és az időskorúakra. a találkozó első három napján a népligeti sportpályán rendeztünk látványos gyakorlati bemutatókat a helyes közlekedésről, a tömegkatasztrófát szenvedett sérültek ellátásáról, valamint az otthonokban és az iskolákban előforduló baleseti veszélyforrások elhárításáról. ezeken a bemutatókon nemcsak a találkozóra meghívott delegációk tagjai - 20 ország több mint 150 fiatal vöröskeresztes aktívja - vettek részt, de népes nézőserege akadt a bemutatóknak is, a sportpálya tribünjéről csaknem 2 és félezer általános és középiskolás fiatal tapsolt a bemutató részvevőinek, akik egytől-egyig bizonyították: jól ismerik az elsősegélynyújtás fogásait, magas színvonalon és gyorsan látják el a „sérülteket”, és a mafilmmel felállított „kulisszák”, mögött is nagy hozzáértéssel hártották el a fortélyosan összeállított, leggyakrabban előforduló baleseti veszélyforrásokat.

/folyt.köv./

16.30 rj

- 35 -

bb. 58. / befejezte... 1. folyt./rj

- a találkozó résztvevői csütörtökön és pénteken szakmai tanácskozáson értékelték a bemutatók tapasztalatait. a vöröskeresztes mozgalomban tevékenykedő több mint hárommillió fiatal képviselőjében egyöntetűen hangsúlyozták, hogy az ifjúságot nevelni és tanítani kell a balesetek megelőzésére, világszerte tovább kell fejleszteni a fiatalok balesetvédelmi oktatását, s ebbe mielőbb be kell kapcsolni a pedagógusokat és a szülőket is.

- a találkozó visszhangja rendkívül pozitív volt. valamennyi delegáció elismeréssel nyilatkozott a budapesti rendezvényről, amelyet igen hasznosnak, érdekesnek és újszerűnek talált. hangsúlyozták azt is, hogy a vöröskeresztes nemzeti szervezeteknek a jövőben szorosabban együtt kell működniük a balesetek megelőzésében érdekelt minisztériumokkal és közlekedési szervekkel. ugyanakkor rendszeresebben kellene ilyen nemzetközi találkozókat rendezni, hogy a vöröskeresztes mozgalomban résztvevő fiatalok alaposabban megismerhessék egymás munkáját, módszereit, és otthon, saját hazájukban az eddiginél eredményesebben járulhassanak hozzá a balesetek megelőzését célzó oktatás színvonalának, hatékonyságának továbbfejlesztéséhez.

- a találkozó résztvevői országjáró turákon vesznek részt, melyek során megismerkednek hazánk néhány idegenforgalmi nevezetességével. ezalatt a vöröskeresztes társaságok nemzetközi ligájának ifjúsági tanácsadó bizottsága - a budapesti tanácskozáson elhangzottak alapján - ajánlást dolgoz ki a liga számára a balesetek megelőzését célzó, a fiatalok körében végzett nevelő- és felvilágosító munka továbbfejlesztésére - fejezte be nyilatkozatát dr. vidosfalvy magda. /mti/

bb. 59. nagy kárt okozó gazdasági bűncselekmény ügyében ítélték az esztergomi megyei bíróság

vid/fm/rj la

1975. július 25.

nagy kárt okozó gazdasági bűncselekmény ügyében hozott ítéletet az esztergomi megyei bíróság.

horváth ferenc, az esztergomi kályhacsempegyártó és építő vállalat volt főmérnöke ujtást adott be a vállalatához egy - hordozható cserépkályhában alkalmazható - olajégőre, illetve az olaj eltüzelésére szolgáló berendezés módosítására. rövidesen szabadalmat is szerzett rá, és termo 5000 néven megkezdte a gyártását, majd a berendezés kereskedelmi forgalomba került. az olajégő azonban nem vált be, már a nullszériánál problémák jelentkeztek, - ezért jelentősen módosított formában gyártották tovább. /folöt.köv./

16.40 rj

- 36 -

bb. 59. /nagy kárt okozó... 1. folyt./rj

a főmérnök annak ellenére, hogy a találmányt nem valósították meg, a találmányi díjat éveken át felvette, és ezzel a vállalatnak 582.000 forint kárt okozott.

hilák Antal, a vállalat volt főkönyvelője „társujitóként”, lépett fel, és - bár a kályha kivitelezésében nem vett részt - a találmányi díjnak 30 százalékát rendszeresen megkapta. azzal nem volt tisztában, hogy a gyártás során a találmányt nem valósították meg. a főkönyvelő a találmányi díjból különböző címenek, főleg a „forgalmazásban való közreműködés”, címén összesen 35 000 forintot juttatott boza miklós volt igazgatónak, aki pedig semmi-lyen sem „működött közre”, az igazgató ugyanakkor nem fordított kellő gondot a minőség ellenőrzésének megszervezésére. a főkönyvelő pénzüsszegeket juttatott azoknak a különböző vidéki vállalati beszerzőknek is, akik a kályhákból vásároltak. a termo 5000-es legjelentősebb vevője éveken át a vasért vállalat volt, a termék mintegy háromnegyed részét, összesen kb 40 millió forint értékben megvásárolta. a főkönyvelő a budapesti vállalat volt osztályvezetőjének, wildanger antalnak, mint „értékesítési közreműködőnek”, több részletben 15 100 forintot fizetett ki. wildanger még akkor is 10 millió forint értékű megrendelést adott a gyárnak, amikor az olajkályha iránti kereslet csökkent, és a vasért vállalat vezérigazgatójának utasítása értelmében nem is volt joga szerződést kötni. a leszállított kályhákból 1710 darab - ötmillió forint értékben - rossz minősége miatt eladhatatlan volt. ezért a vasért pert indított, majd a kermi-vizsgálat alapján egyezséget kötött. az esztergomiak csökkentett áron visszavásárolták a kályhákat, azokat szétszedik és a hasznosítható csempéket felhasználják. a vasért-nek így is egymillió forintos, a kályhacsempegyárnak pedig körülbelül 3,5 millió forintos kára keletkezett.

a bíróság horváth ferencet három évi szabadságvesztésre, 100 000 forint értékű vagyonelkobzásra és a közügyektől 3 évre való eltiltásra ítélte, kártérítésként pedig 582 000 forint kifizetésére kötelezte. hilák antalt 5 hónapi szabadságvesztésre ítélte, - ennek végrehajtását háromévi próbaidőre felfüggesztette, - ezenkívül 25 000 forint pénzbüntetésre ítélte és 17 600 forint kártérítésre kötelezte. boza miklóst egy évi és két hónapi szabadságvesztésre ítélte, - ennek végrehajtását kétévi próbaidőre felfüggesztette. ezenkívül 10 000 forint pénzbüntetést szabott ki számára és 50 000 forint kártérítésre kötelezte. wildanger antalt egy évi szabadságvesztésre ítélte, - ennek végrehajtását három évi próbaidőre felfüggesztette. ezenkívül 15 000 forint pénzbüntetésre ítélte, és 50 000 forint kártérítés megfizetésére kötelezte.

az ügyész mind a négy vádlott esetében súlyosbításért, az első-, a másod- és a harmadrendű vádlott, valamint védők felmentésért fel-
lebbeztek. /mti/

--

16.48 rj

- 37 -

bb. 60. e m b a r g ós: 18.00 óráig!

üdvözlő táviratok a kubai köztársaság nemzeti ünnepe alkalmából

tm/rj hi la

1975. július 25.

dr. fidel castro ruz elvtársnak,
a kubai kommunista párt kb első titkárának,
a kubai köztársaság forradalmi kormánya elnökének

dr. osvaldo dorticos torrado elvtársnak,
a kubai köztársaság elnökének

h a v a n n a

kedves elvtársak! a kubai köztársaság nemzeti ünnepe, a nemzeti felkelés kezdetének 22. évfordulója alkalmából a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága, a magyar népköztársaság elnöki tanácsa és minisztertanácsa, a magunk és népünk nevében forró, elvtársi üdvözlötünket és szívélyes jókívánságainkat küldjük önöknek és a kubai köztársaság testvéri népének.

e történelmi évfordulón a magyar nép nagy elismeréssel tekint azokra a lelkesítő eredményekre, amelyeket a testvéri kubai nép a kubai kommunista párt vezetésével elért a szocialista társadalom alapjainak lerakásában, gazdasági és kulturális életének fejlesztésében, és nemzetközi tekintélye állandó erősítésében. ezek az eredmények hozzájárulnak a szocialista világrendszer erősítéséhez, a nemzetközi béke és biztonság megszilárdításához.

megelégedéssel állapítjuk meg, hogy pártjaink, kormányaink és népeink barátsága és együttműködése a proletár internacionalizmus szellemében szüntelenül erősödik. a magunk részéről mindent megteszünk, hogy ez a testvéri együttműködés még szorosabbá váljék, országaink és a szocialista közösség javára.

/folyt.köv./

17.00 rj

- 38 -

bb. 60. /üdvözlő... 1. folyt./rj

a moncada laktanya ostromának 22. évfordulóján további sikereket kívánunk önöknek és a kubai köztársaság testvéri dolgozó népének szocialista hazájuk felvirágoztatásában, a szocializmusért, a tartós békéért és biztonságért vívott közös harcban.

budapest, 1975. július 25.

kádár jános,
a magyar szocialista munkáspárt központi
bizottságának első titkára

losonczi pál,
a magyar népköztársaság elnöki tanácsának
elnöke

lázár györgy,
a magyar népköztársaság minisztertanácsának
elnöke.

x x x

a magyar társadalmi és tömegszervezetek szintén táviratban köszöntötték kubai testvérszervezeteiket. /mti/

--

bb. 61. ybl-főiskolások esztergomban

vid/kz/rj la

1975. július 25.

az ybl miklós építőipari műszaki főiskola hallgatói közül többen töltenek nyári szünidejükben néhány hetet esztergomban. ugyanis a városi tanács és a főiskola együttműködési szerződést kötött. ennek értelmében fogadják a diákokat, akik sok tapasztalatot szereznek a gyakorlati munkában, ugyanakkor segítséget nyújtanak a város fejlesztési munkáihoz, népi műemlékeinek megőrzéséhez. a fiatalok - többek között - felméri és lerajzolják esztergom és vidékének népi műemlékházait, majd munkáikból kiállítás is rendeznek. úgy tervezik, hogy a kölcsönösen előnyös együttműködést a következő években tovább bővítik. a népi építészet dokumentálása során összegyűjtött szociológiai anyagból - rajzokból, fotókból, filmekből, magnófelvételekből - közösen készítenek majd szociológiai tanulmányt. a munkákban részt vesz a főiskola műemlékvédelmi tudományos diákköre is. /mti/

--

17.07 rj

- 39 -

bb. 62. folytatják a kongresszusi - felszabadulási munkaversenyt komárom megyében

vid/kz/rj la

1975. július 25.

az mszmp komárom megyei bizottságának pénteken tatabányán rendezett tanácskozásán megvitatták a tanács és a tömegszervezetek megyei vezetőivel, hogyan folytatódik a megyében a kongresszusi és a felszabadulási munkaverseny, mik a tennivalók. a féléves eredmények azt mutatják, hogy a mezőgazdasági és ipari üzemekben egyaránt jó eredményeket érnek el. a komárom megyei állami építőipari vállalatnál például az építés-szerelés félévi termelési értéke negyvenmillió forinttal meghaladja a múlt év hasonló időszakát. az almásfüzitői timföldgyárban, ahol a takarékosági feladatok megoldására komplex brigádok alakultak, a tervezett 2,6 százalékos fajlagos energiamegtakarítással szemben 4,9 százalékot értek el. a dorogi szénbányák félévi eredményterve 4,2 millió forinttal több a tervezettnél. az oroszlányi szénbányáknál a vállalt egymillió forintos önköltségcsökkentés helyett 4,5 millió forintot értek el. az állami gazdaságok eredetileg arra vállalkoztak, hogy 270 millió forintos értékkel teljesítik tul éves tervüket. ezt később 71 millióval, majd a szocialista brigádok vállalásai alapján újabb 18 millióval emelték. az így összesített felajánlásoknak fél év alatt több mint a felét teljesítették. kiemelkedő társadalmi munkáról érkezett hír a tanácsoktól is. az előzetes jelentések szerint a múlt évi 52 millió forinttal szemben az idén már az első félévben 42 millió forint értékű társadalmi munkát végeztek a megyében.

az eredmények tanúsága szerint sikerült a megyében a verseny folyamatosságát biztosítani. a tanácskozáson felhívták azonban a figyelmet arra, hogy nagyobb gondot kell fordítani a verseny szervezésére és nyilvánosságára, mert a nagy eseményeket - a párt xi. kongresszusát és a felszabadulás 30. évfordulóját követő hónapokban ez a munka kissé ellanyhult. bizonyítja ezt, hogy azóta kevés helyen hívták össze a szocialista brigádokat a további feladatok megvitatására. vannak természetesen ellenkező példák is. a bábolnai mezőgazdasági kombinátban, ahol már több mint 160 szocialista brigád működik, megalakították a brigádok önkormányzati szervét, és ez koordinálja a munkaverseny szervezését is.

fontos feladatként jelölték meg a tanácskozáson, hogy a versenymozgalom gerincét jelentő, több mint 50 000 tagot számláló 4.044 szocialista brigád mellett minden dolgozót bekapcsoljanak a versenybe, hisz a brigádtagok az összes dolgozóknak csak a felét jelentik. a verseny tudatformáló, mozgósító erejét is jobban ki kell használni annak érdekében, hogy a mozgalommal is elősegítsék a negyedik öt éves terv sikeres befejezését. /mti/

--

17.23 rj

-40 -

lbb. 63. e m b a r g ó: 19.00 óráig!

Losonczi pál üdvözlöte gerald fordhoz

tm/rj hi la

1975. július 25.

a szojuz-apollo közös űrrepülés sikeres befejezése alkalmából losonczi pál, az elnöki tanács elnöke táviratban üdvözölte gerald ford elnököt, a tudományos programban részt vett amerikai űrhajósokat, és mindazokat, akik e történelmi jelentőségű eredmény eléréshez hozzájárultak. /mti/

--

bb. 64. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 13.00 órától 18.00 óráig

la/rj

1975. július 25.

32. műemlék a mecsekben
33. víz- és energiatakarékosság a közép-tisza vidéken
34. átcsoportosítják a gépeket tolnában
35. vízzel telítődött talajok
36. dr. kocsis józsef a damaszkuszi vásárra utazott
37. szabályozták a vadászati idényeket
38. tervpályázat energiamegtakarítási javaslatok kidolgozására
39. július 30-án temetik kellner bélát
40. sajtótájékoztató a városházán
41. a szolnoki városi tanács ülése
42. megyei honismereti tanácskozás rétságon
43. új postaépület szendehelyen
44. arasznyi szőlőfürtök
45. szabolcs megyei ifju gárda szemle vásárosnaményban
46. 130 éve alakult meg a közép-tiszavidék első vízügyi szervezete
47. mészáros géza kiállítása
48. balatoni forgalom
49. országos tanyai ifjusági napok szegeden
50. népművészek országos találkozója kalocsán
51. bkv-közlemények
52. szeged a fiataloké
53. a magyarországon élő chileiek gyűlése
54. népi iparművészeti kiállítás
55. nemzetközi diák-vitatábor
56. a győri művésztelep résztvevőinek kiállítása
57. befejeződött az európai vöröskeresztes ifjusági találkozó
58. ítélet gazdasági büncselekmény ügyében
59. üdvözlő táviratok a kubai nemzeti ünnep alkalmából
60. ybl-főiskolások esztergomban
61. folytatják a kongresszusi munkaversenyt komárom megyében
62. losonczi pál üdvözlöte ford elnökhöz
63. hírjegyzék /mti/

--

17.50 rj

- 41 -

bb. 65. időjárásjelentés

tm/rj la

1975. július 25.

a meteorológiai intézet jelenti július 25-én pénteken 19 órakor:

szeles idő

várható időjárás szombat estig: felhőátvonulások, szórványos zápor, zivatar. időnként élénk, többfelé erős, néhány helyen viharos lökésekkel kísért északnyugati, északi szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton 19-24 fok között. /mti/

bb. 66. beszakadt az uttest az üllői úton

i/ms/tm/rj la

1975. július 25.

pénteken délután mintegy 3 óras zavart okozott az üllői úton a kálvin tér és a nagyvárad tér között a villamos és a közúti forgalomban egy uttest-szakadás. az üllői út 48. számú ház előtt - feltehetően a sok esőzés következtében - a kálvin tér felé tartó villamosok vágánya mellett az uttest mintegy 4x5 méteres nagyságban lesüllyedt. ennek következtében a villamospálya alépitménye meglazult, az uttest rendbehozataláig az említett utszakasról elterelték a villamos és a közúti forgalmat. /mti/

bb. 67. a belföldi hireink jegyzéke 18.00 órától zárásig

la/rj

1975. július 25.

65. időjárásjelentés
66. beszakadt az uttest
67. hirjegyzék
/mti/

- v é g e -

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében,
szerkesztőség vezetője: burján sándor
ügyeletes szerkesztő: koncz antal
szerkesztő: halasi györgy, lakatos erzsébet

20.45 rj

- 42 -

M.T.I.

Szerkeszti a Belpolitikai Szerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Belföldi hírek

bb. 1. nemzetközi kodály szimpozium kecskeméten

i/nn/zsu/rj hi -oz

1975. július 26.

augusztus 5-12 között kecskeméten rendezik a második nemzetközi kodály szimpoziumot. a nagy magyar zeneszerző tanításainak szellemében kialakított magyar zenei nevelési módszer iránt egyre nagyobb érdeklődést tanúsít a világ. az első találkozó után, amelyet az egyesült államok-beli oaklandban tartottak, az idén is számos külföldi - és természetesen hazai - vendég érkezik a találkozóra. a kulturális minisztérium, a kulturális kapcsolatok intézete, a liszt ferenc zeneművészeti főiskola, a bács-kiskun-megyei és a kecskeméti városi tanács védnöksége alatt sorra kerülő fórumra eddig 16 országból, - köztük a szovjetunióból, az egyesült államokból, japánból, kanadából, ausztráliából és számos európai országból - jelentették be részvételüket a szakemberek. az összejevetelen kodály zenepedagógiai módszerének terjesztői előadásokban számolnak be a módszer hazai és külföldi alkalmazásában elért eredményeikről, tapasztalataikról.

a ii. nemzetközi kodály szimpozium programját kerekasztal-konferenciák, bemutató tanítások, filmvetítések és élővonalbeli magyar kórusok bemutatói gazdagítják. ebből az alkalomból a kecskeméti kulturházban kodály zoltán munkásságát szemléltető emlékkiállítás is nyílik. /mti/

-.-

- 1 -